

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egres szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, december 1-én.

331. szám.

Az oláh eredeti.

(p-d) Még az imádsága is rosszra fordul a szegény ellenzéknek, amióta sok szóval akarja a hazát megmenteni. Már azért is fohászkodhatik, hogy: „Perelj, Uram, perljömmel”; neki szegénynek így kell könyörögnie: „Perelj, Uram, hi-veimmel.”

Aradon hirtelen nagy világosság derült s annak fénye mellett még valaki aláírta az ellenzéknek a királyhoz intézendő feliratát. Ugyis küldözgetnek a vidékről távirattal aláírásokat a képviselő urak, hát egyet gondolt még valaki, aki szintén osztja a felirat minden szavát és jelentkezik, hogy írják oda az ő nevét is. Igaz, nem országgyűlési képviselő ez a valaki, de mintha egy választókerület népénél nagyobb lélekszám állana a háta megett.

Ugy hívják ezt a valakit, hogy: Oláh Irredenta; de ismeretes ő az országban e néven is: A memorandisták.

Ratiu, Lukacsu, Patitia Rubin és a többiek, talán még Dula Máték is megveregetik Apponyi vállát. Ez aztán a kemény vitéz, a nekünk való ember; a ki bebizonyítja, mennyire igazságtalan volt a magyar közvélemény, amikor most hat éve bennünket elítélt, mennyire igazságtalanok voltak a magyar bíróságok, amikor bennünket tömlőczre vetettek. Virrad a mi napunk; Apponyi, Polónyi, Kossuth Ferencz és Molnár János egyengetik a mi igazságunk útját.

Szívesen elhisszük, hogy kellemetlen lesz Apponyinak ez a vállveregetés, de bajos lesz letörülnie a kéz nyomát.

Téli műkiállítás.

A téli műkiállítást ma este megnyitották; a rendes ünnepélyességgel és nagy közönség jelenlétében. A látogatók oly nagy számmal voltak, hogy felöltöiket a ruhateráznál visszautasították. Nem volt elég fogas-elhelyezésükre.

E nagy közönség némi kétséggel, mondhatjuk megzavarodva távozott a kiállítástól, mert nem szokta még meg az ujszerű művészetet, mely e kiállításnak jellegét megadja.

Futólagos áttekintésre is kiveszi az ember, hogy a „fiatalok” immár nálunk is nagy határozottsággal akhoz a mozgalomhoz csatlakoztak, mely az európai művészetben a meglepő színhatást tetté meg a festészet alapelveinek, másodhelyre szorítván a természet hű ábrázolását, és teljesen kitiltván belőle a szavakba foglalható, az értelemhez szóló tárgyat, vagyis az irodalmi tartalmat. Mondhatnók, hogy a fiatal festők, már mint a legutóbb érkezettek, vákon követik ez irányt. Vákon, mert még nem látják meg, hogy ez új iránynak mi a művészeti, mi a szellemi, erkölcsi tartalma? Csak formai ténykedését, csak fényes techni-

Mert az a veregetés nemcsak leereszkedően, de nagyon lovagias módon is történik.

Meg vagyon írva: ki mivel vétkezik, azáltal pusztul el. Örökös szemrehányás a nemzeti párt részéről, hogy a kormány egyre kisajátítja az ő programját.

Most ugyanezzel a váddal jelentkezik a román „Irredenta”. Lapjában, az aradi „Tribuná”-ban megírja, hogy Apponyiek kisajátították a nemzetiségek programját, mert hiszen ők már 1892-ben akartak memorandumot intézni a koronához; ők már akkor hirdették, hogy az országgyűlés nem felel meg a nemzet akaratának, lévén az pénzzel és erőszakkal megszerkesztve. Amiből az következik, hogy itt csak a korona csinálhat rendet, csak a korona állíthatja helyre a választások becsületességét, tisztességét; csak a korona adhat igaz életet ebbe az alkotmányba, amely igazában abszolútizmus s csak mimeli az alkotmányosság formáit.

Meg kell vallani, hogy „Tribuná”-ék helyesebb módon vonják le a következtetéseket a kisajátítás vádjából. Ők nem így beszélnek: Ti megvalósítjátok a mi programunkat, tehát mi ellenzék leszünk. Ők egyszerűen csatlakoznak a párthoz, amely az ő igazságait hangoztatja s ezzel az ő érdekeikért is küzd.

Nekünk pedig ez a mondás jut eszünkbe: „Es thut mier lang schon weh, dass ich dich in der Gesellschaft seh’.”

Talán ezt a társaságot sejtette előre gróf Apponyi Albert, azért volt utolsó beszédében annyi fájdalmas rezignáció:

A poeta-lélek sokat megsejt előre, amiről a tudás nem bir számot adni.

Nemzeti párt, melyet a nemzetiségek vallanak és tényekkel bizonyítanak a magukénak: ez valóban oly szomorú jelenség, amelyen még a mai időkben is méltán busulni kell. Apponyi a „Tribuna” táborában, vagy a „Tribuna” Apponyi táborában, Szegény Horváth Gyula, aki annak idején Apponyi programjába a nemzeti tartalmat töltötte, megfordulna sirjában, ha tudná, hová jutott a zászló, amelyet ő támasztott fel, hogy aztán Apponyi fényes szónoklatokat tartson mellette.

Istentelen rágalom lenne azt hirdetni, hogy a felirat férfiai támogatást kerestek és találtak a memorandum hőseiben. De soha el nem tűnik ez ország népéből a tudat, hogy a memorandum önmagára ismert a feliratban; hogy volt idő, amikor a magyar ellenzék odáig hanyatlott a lejtőn, ahol összetalálkozott a magyar nemzet ádáz ellenségeivel.

... Pénzen, erőszakon került a magyar országgyűlés többsége, nem képviseli a nemzet akaratát, segítsen hát a korona. Ezt mondják az ellenzék politikusai, ezt mondják a nemzetiségek. Képtelenség elgondolni is, de ha mégis eljutna e panasz a koronához, mi történhetnék akkor? Meggondolták-e, hogy a korona az országgyűlés birájává változnék? Hogy még szentesített törvényeket is misztifikációnak tekinthetne, a törvénykönyvből ki is téphetne talán, ha úgy vélekednék, hogy ez vagy amaz az országgyűlés csakugyan nem felel meg a nemzet akaratának?

kai vívmányait, hatásbeli előnyeit és az érteket megbüyölő tulajdonait vették észre és sajátították el belőle eddigelé.

„A régieket” már szintén erősen meg-ingatta az új aesthetika. Kellellenül, némi vonakodással még, de már is észrevehető szándékossággal követik az új tanokat. Az angol, dán és flamand coloristikának friss evangéliuma belesütött az ő lelkükbe is és fölverte eddig oly csöndes műtermek visszhangját. A tiszta festék kitör az ő tubusaikból is és „egyet kér”, villogva, riktva, zajongva vásznukon.

Csak „az öregek” csökönyösködnek még ősi praxisuk szürke-barna sánczai mögött. Megkötötték magukat a régi módor hékés gyakorlatában, és hagyják a világot háborítlanul haladni a maga útján. Ők is megmaradnak, nem a maguk útján, mert utjuk nincs, hanem a maguk helyében. Ez eltartotta őket eddig; el fogja őket tartani ezután is. Ők többnyire tanárok; ami pedig elég egy embernek.

De az öregek nincsenek valami nagy számmal képviselve a tárlaton. Csak itt-ott bukkan rájuk az ember, ahol egy-egy polgáriabb csöndes folt sötétlik a falon.

E kiállítás tehát nagyban és egészben az

új irányé; és a tavaly oly nagyon gáncsolt „nagybányaiak” némi meglepéssel tekinthetnek e tárlatra, mely világosan bizonyítja, hogy a mindenféle elhatalmasodó modernizmusban ők élénkabb érzéssel és helyesebb tapintattal megelőzték a többi festők nagy táborát.

Nem sokára egy helyiségben állíthatnak ki kollégáikkal. Semmi elvi ellentét nem fogja őket egymástól elválasztani.

Ennyit kívántunk megjegyezni az összbemutatóról, melyet a tárlat az elfogulatlan nézőre gyakorol.

Lássuk most az egyes kiválóbb műveket.

A tárlat első szenzációját báró M e d n y á n s z k y! László nagyobb térfogatu festménye képezi, mellyel a látogató, amint belép, szemben találkozik. A kép a 7. számot viseli és nagy repedések által különféle tömbökre osztott sziklafalat ábrázol, melynek alját apró egyforma hullámokban ringó tó áztatja. A tónak a remegő hullámok daczára is átlátszó lepleben csöndesen tükröződik a sziklafal; ezen pedig valamely rémes hideg fény vonul végig, feltűnően megkretázva fölületét. A sziklafal fölött koromsötét gözgomoly kavargó, mélyből egyes

Nem keressük, hová lenne akkor a parlamentnek a törvényhozás terén való egyenlő joga, csak azt az egy kérdést vetjük föl: Hol a garancia, hogy a döntés nem a memorandisták belső motívumai alapján fog megtörténni? Hisz a külső motívumok ugyanazok mindkét félirásban. Csak a konzekvenciák mások, amelyeket mindkét memorandum elkallgat. Apponyi Bánffy akarja elküldetni, Lukacsu a magyarságot akarja elküldetni. Mindkettő: tiszta választással.

Lukacsu, Ratin és a többiek ma nincsenek a magyar parlamentben. Ha benn volnának, vajjon megszavaznák-e, aláírnák-e a féliratot? A „Tribuna” azt mondja, hogy: igen. Pedig az tudja a memorandum-vitának álláspontját. És jól teszi a képviselőház, ha máától fogva nem három, de négy párt egyező akaratának tekinti azt; a negyedik párt: az oláh irredenta s valahány nemzetiség csak van e hazában. Sőt most már talán azt is el lehet mondani, hogy valóban az ország többsége van a félirat mögött; hisz a nemzetiségek azt állítják, hogy ők alkotják az ország többségét, egymagukban is, magyar vidékek, sőt Jászberény segítsége nélkül is. Csak jusson el a félirat a koronához, csak legyen tiszta választás.

A kik elítélik Apponyiék féliratát, tapintattal elhallgatták, hogy volt már annak oláh eredetije. A „Tribuna” cikke után hasztalan kitérni az eredetinek a félirattal való összehasonlítása elől.

Hisszük, hogy a saját politikája szempontjából vastag hibát követett el a „Tribuna” az ő őszinteségével. Ennél nagyobb botlást csak még akkor követhetne el, ha azt is elárulná, hogy az egész obstrukcióból kinek lesz igazában haszna.

Sőt talán-talán nem vagyunk még annyira mi sem, hogy ne lenne haszna az egész magyarságnak a „Tribuna” cikkéből, a negyedik párt aláírásából, az oláh eredeti felmutatásából.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtti tíz órákor ülése.

Gróf Thun Budapesten. Thun Ferdinánd gróf osztrák miniszterelnök Fürstner-Billau lovag miniszteri titkár kíséretében ma ideérkezett és az Angol királynő fogadóba szállt. Délelőtti féltenegy órákor az osztrák miniszterelnök a magyar miniszterelnökségen báró Bánffy Dezső miniszterelnökkel és Lukács László pénzügyminiszterrel értekezett. A megbeszélés tárgya több, a kiegyezéssel összefüggő kérdés volt. Az osztrák kormánynak más tagja ezúttal nem érkezett Budapestre. Az értekezlet egy óráig tartott. Thun gróf osztrák miniszterelnök ma délután Bécsbe visszautazott. A tanácskozás eredményéről ma semmi pozitív hír nem jutott nyilvánosságra. A magyar kormány az est folyamán minisztertanácsra gyűlt össze, melyben hír szerint a Thun gróffal létrejött megállapodások is ratifikáltak.

A holnapi ülés. A képviselőház holnapi ülésében a következő szónokok kerülnek sorra: Komjáthy Béla, Károlyi István gróf és Biró Lajos. A jövő héten kerül sorra egy nagyobb beszéde Asbóth Jánosnak is.

Oláh hang az ellenzék féliratról. A Tribuna Poporului, az aradi tulzó románok lapja, nagy örömmel fogadta a képviselőházi ellenzék felség-féliratát, mert ebben az ő memorandum-politikájuk legfrappansabb igazolását találja. A félirati javaslatról szóló cikk a többek között a következőket mondja:

„November 26-án az egész magyar ellenzék, illetőleg az a három párt, mely jóformán majdnem kizáróan magyar választókból álló kerületek képviselőiből van összealkotva, a parlament elé egy ő felségéhez benyújtandó memorandumot terjesztett elő. E javaslatot Hodossy Imre, a legkiválóbb magyar jogász szerkesztette a magyar közélet két más tekintélyével, gróf Apponyival és Horánszkyval. Ez a javaslat a legfényesebb elégtétel a románok memorandista politikájának. Hangja és célzata a javaslatnak ugyanaz, ami volt az 1892-ben Bécsben benyújtott román memorandumnak.

Mert mit konstatált akkor a román nemzeti komité? Konstatálta, hogy az alkotmány Magyarországon tényleg föl van függesztve. És mit kértek a románok? Hogy ő felsége kegyeskedjék közbelépni a bajok orvoslására, mert nem várunk

semmi jót a kormánytól — mondá a románok memorandumuma.

A korona közbelépése a románok nézete szerint tehát szükségszerű. És akkor az összes magyarok szolidárisok voltak abban a követelemben, hogy minket ezért a memorandumért megbüntessenek... Alig telt el azonban hat év és ime a magyarok maguk is a leg-hatalmasabb módon bizonyítják annak igazságát és jogosságát, ami a románokat memorandista akciójukban vezette. Ma a legtöbbszörösebb magyarok saját beismerése szerint politikánk meg van boszulva szemben mindazon rágalomokkal és cselszövésekkel, amelyeket akkor ellenünk irányoztak.”

A Ház ülése.

(Az országgyűlésből.)

Két szavazás, egy beszéd, egy interpelláció és erre két miniszteri válasz — ennyiből állt a képviselőház mai ülése.

A névszerinti szavazásokkal a Ház hozzájárult december másodikának megünnepléséhez abban a formában, amint azt az elnök tegnap proponálta.

A beszéddel Reitter János, a nemzeti pártnak vizsgáló bizottsági szakreferense, elpanaszolta — ki tudja hányadszor — a Rába-szabályozás bajait.

Az interpellációval Sággy Gyula ismét szönyegre hozta a borhamisítók dolgát és ezzel alkalmat adott a földmívelésügyi miniszternek, hogy az egész Ház tetszése között felsorolhassa mindazon intézkedéseket, melyeket a borgyártók ellen folyamatba tett, a belügyminiszter pedig báró Splényi eljárását stigmatizálta az egész ország színe előtt, ki súlyos hibának minősítette Splényi szereplését ez ügyben.

Ennyi mindenféle történt egy ülésben, melyben — se vihar, se botrány nem fordult elő.

A képviselőház ülése.

Szilágyi Dezső elnök megnyitván az ülést, elrendeli a tegnapi mára halasztott névszerinti szavazás megejtését Szalay Károly indítványa felett.

(December második.)

Elnök: A szavazás V betűvel kezdődik. Az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után megtörténik a szavazás.

Elnök kihirdeti a szavazás eredményét. Szalay Károly indítványát száznegyvenhat szavazattal többséggel elvetették. Mellette huszonnégy képviselő szavazott, ellene pedig százhatvan. Most az elnöki előterjesztést akarja szavazásra bocsátani.

Polónyi Géza szólásra jelenkezik.

Elnök: A kérdés feltevéséhez kíván szólni?

hosszabb foszlányok kóvályognak széjjel halfelé a szintén komor égen. És e koromfoszlányok között imbolyog és sziporkázik egy széles fehér folt, mintegy megélnitve a sziklára nehezede sok mindenféle, nem igen értelmezhető gyászokat. Az előtérben, szintén halfelől, sötétzöld, bozontos partrészlet határolja az ibolyaszínű és piros pikkelyekben meglevevedő víztükröt.

Ez a kép.

Mikor az ember először ránéz, nem vonhatja ki magát az erős szenzáció alól, melyet a kép gyakorol. A látvány mintegy megcsapja a lelket. Roppant erős színek; szokatlan juxtapositio; kísérteties összhatás; és széles, erőlyes előadás. Az érzéki hatás közvetlen és megkapó.

Képzhetni, hogy az ily kép mennyire fölkelte a kíváncsiságot.

— Mi ez? — kérdi a néző. Mi lehet ez? Mert ez sokféle lehet. Tájéké? Rémlátvány? Symbolum? Művészi szeszély?

És itt gyűlik meg a néző baja a képpel. Minél tovább nézi, annál kevésbé érti. Keresi, firkészi értelmét, formáját, tárgyát, célját, létjogát. Hiába! Ezt a képet a festő nem a közönségnek festette, hanem önmagának. Sze-

mélyes élvezetet keresett a ritka színhalmaz kíséretében, titkos elégtételt az enharmonicusok megegyeztetésének nagy föladatában. A művészeti sport legélénkebb érzése vezette a festőt, midőn magát e merész alkotási játékra elhatározta. Nagy gyönyört érezhetett ő a műanyaggal való e hatalmas birkózásban: de mi csak különcködő kedvtelését csodálhatjuk benne; a képet magát nem. Mert ez a szikla nem szikla; az a felhő nem felhő; az ég nem ég; a kívülről beeső napvilág nem napvilág; és a halfelől repeső holdfény nem holdfény. Csupán a gyöngén fodrozott vízlepel az, ami lenni akar.

Megvalljuk, hogy az egyensúlyból kikölkent érzéssel álltunk e kép előtt, midőn egyik jeles festőnk, de a legelső egyike, barátságos kézzorítással szegődött hozzánk és — áradozni kezdett a kép szépségéről.

Ámulattal hallgattuk és ellentmondtunk neki, azzal az egyenes őszinteséggel, melyet komoly dolgokban megtagadni nem szabad.

Vitatkoztunk; és a vita hevében, végül, a dolgot legegyszerűbb módon tisztázandó, e kérdést intéztük hozzá:

— Tehát mi ez? Mondja meg határozottan! Tájéké ez? Ritka természeti tünemény hirtelen ellesett realiztikus vázlata?

Vagy a külső tünemény valamely titkos benső igazsága? Világosítson fel!

— Óh, nem. Ez nem tájkép. Ez költészet. Ez álom — felelé a művész: — Ebbe minden ember belemagyarázhatja azt, amit érez. Ugy, mint a zenébe. Ebben nem szabad realistikát keresni, mert ha ezt tesszük, a mű elbukik. Ez nagyszerű ábránd. Ilyet talán akkor lát az ember, mikor meghalt és a tulvilág felé végezi utját. Ez egy transcendentális látomány megérzékítése.

— Igen? No hát én, hála az égnek, még nem haltam meg; nem lebegtem még a tulvilág felé és így nem is tudhatom, hogy azon az uton valóban ilyenek-e a látományok? Nem konstatálhatván az igazságot, nem is ismerhetem el e képet élő ember kritikája alá tartozónak. Élvezzék az Istenek és a rémek... De különben... nézzük meg kissé a tárgymutatóban, hogy mit mond e képre a festő, ki művének mindenestire leghivatottabb magyarzója.

Megnézem a lajstromot, hát elképedve olvasom ezt:

„7. Mednyánszky László br. Alkony Olajf. Eladó.”

— Hohó, művész ur — mondám erre — ez nem ábránd; ez nem zene; ez nem tul-

Polónyi Géza: Igen, a kérdéshez és a házszabályhoz kérek szót, nagyon röviden.

Az a javaslat a tegnapi ülés napirendjére nem volt kitűzve. A házszabályok értelmében jogom volna kimutatni, — de tartózkodom tőle — hogy ennek érdemes tárgyalását napirendre kellene kitűzni.

Hogy azonban attól a jogomtól, hogy a dolog érdeméhez hozzászólhassak, el ne essem, csupán annak kijelentésére szorítkozom, hogy a javaslat hozzá nem járlok, de az elnök ur iránti tiszteletül fogva tartózkodom attól, hogy olyan házszabály-vitával álljak elő, amely a szavazás elhalasztását vonná maga után.

Ennek kijelentésére szorítkozva, elállok a szótól.

Elnök: De a kérdés helyesen volt feltéve. (Derűtség.)

Polónyi Géza: A házszabályokhoz szóltam!

Elnök: Több mint husz képviselő névszerinti szavazást kért. A szavazás J betűvel kezdődik. Az ülést öt percze felfüggeszti.

Szűnet után megtörtént a szavazás.

Elnök kihirdeti a szavazás eredményét. A Ház százötven szótöbbséggel elfogadta az elnök indítványát, hogy december 2-án ülést nem tart s jegyzőkönyvről benseg átérzett örömét és hódolatteljes szerencsekívánatait fejezi ki arra vonatkozólag, hogy a nemzet fölött örökös isteni gondviselés kegyelme ő felsége boldogító uralkodását hosszú időre kiterjesztette. Az indítvány ellen huszonkilenc függetlenségi párti szavazott. A kormány-párttal együtt szavazott a nemzeti és néppárt. A szavazás eredményének kihirdetését a jobboldal zajos megéljenzte.

(Az indemnity vita.)

Rellter János úgy találja, hogy Bánffy politikája az ország megrontására vezet. Bánffy mindig rendkívüli eszközökkel dolgozott; mint főispán, mint házelnök és mint miniszterelnök, rendkívüli volt az erőszakosságban; ne esodálja tehát, ha rendkívüli iránta az ellenzék bizalmatlansága is. (Helyeslés.) Vannak azonban még önértetes férfiak, akik nem fogják tűrni a parlament és kormányzati zsarnokságot, akik elszánt harcot fognak folytatni mindaddig, amíg ezt a rothadt rendszert mindenesztől el nem törlik a földszínéről; hasztalanul védi megható módon ezt a rendszert Tisza István, (Eljenzés az ellenzéken). Hogy Bánffy mennyire azonosítja magát e rendszerrel: bizonyítja az is, hogy az összeférhetlenségi törvény revíziójára kiküldött bizottság még ma sem tett semmit. A kiegyezésről szólva, bizonyítja, hogy a két kormány szövetség a népek félrevezetésére. Hosszasabban szólt a Rába-szabályozásról s ezzel kapcsolatban a Radó Kálmán és a Széll Kálmán szerepléséről. Végül a következő határozati javaslatot nyújtotta be:

A képviselőház odautasítja a kormányt, hogy azonnal kezdjen tárgyalásokat a jelzálog és hitelbankkal, hogy az 1885: XV. törvényekben nyert fölhatalmazás alapján az akkori pénzügyminiszter által a nevezett banktól a Rába-szabályozó társulat

terhére fölveti és ötven év alatt visszafizetendő 7,010,000 forint kölcsön konvertálható legyen; ha pedig az említett pénzügyintézet erre hajlandó nem volna, úgy terjesszen be sürgősen törvényjavaslatot az iránt, hogy ezen kölcsönt az állam vállalja magára, a társulat pedig annak visszafizetésére új kölcsönt vehessen föl.

(A bogyártók.)

Sághy Gyula a következő interpellációt intézi a belügy- és földmivélsügyi miniszterekhez:

1. Miféle intézkedéseket tett egyrészlől a belügyi, másrészlől a földmivélsügyi miniszter ur a pécsi Engel-czeggel szemben felmerült borhamisítási ügy felderítésére?

2. Szándékoznak-e az ügyet megvizsgálni s amennyiben a borhamisítás ténye beigazoltatik, a legszigorubb megtorló intézkedéseket alkalmazni?

Darányi Ignác földmivélsügyi miniszterrel től választott Perczel belügyminiszter helyett is. A földmivélsügyi miniszternek tudomására jutott a pécsi Engel-czég borhamisítási ügye. A belügyminiszter a fővárosi államrendőrséggel megállapodott abban, hogy az ügyet Krecsányi Kálmán VIII-ik kerületi kapitány vezesse.

Nem áll az, mintha a belügyminiszternek erre vonatkozó rendelete késett és ezzel a vizsgálat is késedelmet szenvedett volna. Krecsányi rendőrkapitány haladéktalanul leutazott Pécsre és a vizsgálatot megkezdte. Ekkor a czég, melynek egyik tagja Budapesten a IV-ik kerületben lakik, illetékességi kifogást emelt. Így került aztán az ügy a IV. kerületi kapitánysághoz, amely saját illetékességét megállapította és ezután beszüntető határozatot hozott a lefoglalt borminták visszaszámaztatása mellett. A belügyminiszter az illetékességi kérdést helybenhagyta, a megszüntető határozatot azonban feloldotta és elrendelte az eljárásnak nyomban való folytatásba helyezését. Tekintve pedig azt, hogy a IV-ik kerületi kapitány kiadta a bormintákat, a belügyminiszter fejelemi eljárást indított ellene. Ezzel kapcsolatosan a belügyminiszter intézkedett, hogy a borhamisítás ügyében Krecsányi, mint aki ezt alapjától fogva ismeri, delegáltassék és így most a VIII-ik kerületi kapitány vezeti az ügyet.

Bertha Miklós: Minták nélkül?

Polónyi Géza: Felfüggesztik-e Splényit?

Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter: Az Engel-czég kijelentette, hogy rendelkezésre bocsátja újabb mintákat, a belügyminiszter azonban ezt visszautasította. (Az egész Ház zajosan helyeslést.) Pestmegye alispánja buzgóságának köszönhető azonban, hogy a hatóság újabb mintákat kapott. Ezeknek a mintáknak milyenségéről még eddig nem nyilatkozhatunk, mert a vegyelemzés még folyamatban van. Ennek megtörténte után nem fogja elmulasztani, hogy erről jelentést tegyen s az esetleg szükséges lépéseket a megtorlás tekintetében folyamatba helyezze. (Általános helyeslés.)

Sághy Gyula Darányi választát tudomásul veszi, Perczel belügyminiszterét azonban nem. A

belügyminiszternek ebben az ügyben szigoruan kellett volna eljárni, amit megtenni elmulasztott.

Förster Ottó: A kutakat kellett volna lepecsételni.

Perczel Dezső belügyminiszter kijelenti, hogy azért hagyta jóvá a IV. kerület illetékességét mert azt akarta, hogy ne a pécsi rendőrség, hanem a budapesti államrendőrség vezesse az ügyet. Most pedig a VIII-ik kerületi kapitányt delegálta az ügy vezetésére, mert a IV. kerületi kapitány súlyos hibákat követett el a vizsgálat körül. A visszaküldött bormintákból van még néhány üveg a hatóság birtokában, ugyszintén sikerült indirekt uton újabb bormintákat szereznie, amelyek most a vizsgálat alapját képezik.

Sághy Gyula Perczel belügyminiszter választát nem veszi tudomásul.

A Ház Darányi Ignác választát egyhanguan, Perczel Dezsőt pedig csak a kormánypárt veszi tudomásul.

KÜLFÖLD.

A szövetség nincs megsértve. A „Wiener Abendpost“ írja: A „Neue Freie Presse“ nagy zajt csap a miatt a válasz miatt, amelyet a miniszterelnök az osztrák alattvalóknak Poroszországból való kiutasítása tárgyában hozzá intézett interpellációra adott. Szencsációt hajhászó modorában annyira megy, hogy azt kérdezi, vajjon fen áll-e még a szövetség Ausztria-Magyarország és Németország között? és fenyegetés van abban a mondásában, hogy az esetben, ha állélik a határt, amelyet a miniszterelnök szerint nem léptek át, akkor nekünk jogunk van reciprocitást gyakorolni. A „Neue Freie Presse“ ezzel a jogikáttan és az osztrák kormánytól távol álló magyarázatával a miniszteri kijelentésnek egyedül áll a bécsi sajtóban. Mert azt hisszük, hogy olyan lap, mint a „Neue Freie Presse“, egyedül áll, ha csak az „Ostdeutsche Rundschau“ fejtegetéseivel találkozik. Ez a szintén osztrák lap egyszerűen azt mondja, hogy gróf Thun válasza „súlyos megsértése a szövetségi szerződésnek.“ Reméljük, sőt meg vagyunk róla győződve, hogy Berlinben nem fogják a miniszterelnöknek a két fél világos jogi álláspontját szabatosan megjelölő szavait szövetségtellenes értelemben olvasni. Amint itt nem láttak a kiutasításokban a szövetség ellen, vagy akár csak a porosz hatóságok szövetséges és baráti érzülete ellen való tény, ép oly kevéssé lehet a miniszterelnöknek a kiutasításokról mondott szavaiba ilyent belemagyarázni. Berlinben, ahol Bismarck herceg még a kölcsönös vámretorziókat is lehetségesnek mondotta a szövetséges viszony és a kölcsönös szívelyes viszony sé-

világi titokzat. A festő maga mondja, hogy ez alacsony. És mint ilyen, igenis az én bírálatom alá tartozhatik. Mert én már láttam alacsony, a sziklán is, a vizen is, az égen is. És nem ilyen volt. Sokal. Meg fogom tehát róla írni a magam hibás, korlátolt, de őszinte véleményemet.

És ime, megírtam.

Megírtam annak daczára is, hogy a társulat megnyitására jelen volt közoktatási miniszter e képet belépése pillanatában azonnal megvette az állam részére és a mű nagyszerű voltát mintegy szentesítette az ő igen becses és nagyon jövedelmező szavazatával.

Távol tőlünk a szándék, hogy e nagylelkűségért a minisztert a szemrehányásnak csak leghalványabb árnyával is érintsük. Az ő szempontjából talán helyesen is cselekedett. Vett ő már ennél rosszabb képeket is. Még pedig sokat. És senki kérdőre nem vonta. Mi sem tesszük. Nálunk szokássá vált és rendde keményedett az, hogy a kormányt minden évben ki kell önteni tekintélyes számu ezer forintokat a gyakorló festőkre. Nálunk, az arczképfestőkön kívül senki sem fest a közönségnek; mindenki csak az államnak. Festőink az adópénztárban látják fő és leghivatottabb

vevőjüket. A művészethez és a nyilvános gyűjtemények szaporításához nem értő miniszterek intézték ezt így, meghitt embereik tanácsára, kik szintén jeles „adminisztrátorok“, de a művészet megértésébe nem engedik fejüket belefájdulni.

Mint hogy tehát nálunk a művészetet „adminisztrálni“ kell, de nem kell érteni, nincs semmi szavunk a történők ellen. Nem szólunk bele az „adminisztrációba“.

Sőt tovább megyünk. Minden kitéregetés nélkül kijelentjük, hogy a miniszternek lehetnek teljesen legitim okai is arra, hogy az oly jeles, nagy és önzetlen törekvésű festőnek, mint báró Mednyánszky, művét készséggel megvegye; de az a körülmény, hogy a miniszter e képet megvette, nem teszi azt jobbá, mint amilyen, és egyáltalán nem varázsolhatja azt át azon remekművé, melynek több fufanggal, mint igazsággal kikiáltják.

És a mi főlészólásunk csakis és kizárólag a gyártott közvélemény ellen irányul, mely a miniszter ünnepélyes közbelépése folytán bizonyos komoly consecratiót nyer.

Az állam pénze az államé. Az állam megbízottja tehet a pénzzel, amit helyesnek itél. Hiszen felelős eljárásáért. De a közvéle-

mény az nem csupán a miniszteré, és nem csupán a „gschaftlhuber“ festőké; a közvélemény a miénk is.

És ha létezik a műtermekben oly vélemény, mely az „Alkony“-t csodálatos remekműnek kiáltja ki, akkor létezzék mellette az ujság szerény zugában a mi véleményünk is, mely e képet tökéletlen műnek, túltöprengő, mérték fölött keresgélő, beteges művészet félig idéttlen hajtásának állítja.

A jelen és a jövő közönsége itélni fog köztünk. Nyugodtan várjuk ez itéletet.

De addig, amíg ez itélet elkövetkezik, kötelességünket véltük teljesíteni, midőn az oly jelenségek ellenében, melyek véleményünk szerint a közizlés megrontását vonhatják maguk után, az erős meggyőződés kötelességszerű egyenességgel főlészóltunk.

Legjobban azt sajnálnók, ha ezt Mednyánszky, a jeles festő venné zokon. Nem őt akartuk érinteni. Őt mindig tiszteltük. Tiszteljük ma is. És különben, ha hibáztunk, hibáinkat könnyű helyreítani: a kolléga urak — oly szívesen banketoznak.

Keszler József.

relme nélkül, eféle erőszakos magyarázatokra aligha fognak hallgatni. A szövetséges viszony — úgy tudjuk — magasan fölötté áll nemcsak ilyen közigazgatási epizódoknak, hanem a parlamenti pártok vagy nemzetiségi csoportok pártérdekeinek is, akár németek, akár szlávok azok, akik a szövetséget bele akarják vonni a vitába. Ami Európára nézve a béke záloga, Németországra és Ausztria-Magyarországra nézve a biztonság garanciája, azt sem egy miniszter ellen való támadás eszköztől haszontalanul belevonni, sem a belső közigazgatás kérdéseivel összehasonlíthatni nem szabad, mert ezekhez a kérdésekhez sem nálunk, sem Németországban semmi köze a szövetségnek.

A Sturcza-kormány ellen. A román kamara ellenzéke, mint Bukarestből jelentik, elhatározta, hogy minden parlamentáris eszközt felhasznál, hogy a Sturcza-kabinet ellen harcoljon. Az erdélyi román iskolák kérdése, az elmozdított metropolita ügye, a községi választások alkalmából felmerült panaszok ugy Fleva híveinek, mint a konzervatívoknak hű anyagul szolgálnak, hogy a kormányt a felirati vitánál s egyes interpellációkkal megámadják és oly incidenseket idézzenek elő, melyek a kamara tevékenységének eredményét mindenesetre kétségessé teszik. Mindazonáltal az ellenzék ezen az úton nem igen számíthat sikerre. A többség is nyugodtan néz az ellenzék készülődésére. Az elnök-választásnál az egyesült ellenzék saját jelöltjére csak harminczhat szavazatot tudott összehozni; ha a nem szavazott ellenzékiet is számba vesszük, az ellenzék akkor is alig megy negyvenötöre, míg a többség ez idő szerint kilenczven tagot számlál.

A japán szerződés. Az osztrák urak háza ma a Japánnal kötött szerződést tárgyalta. Imama-Sternegg előadó felsorolta azokat az előnyöket, amelyeket ez a szerződés az előbbihez képest nyújt. Japán egyre haladó fejlődésénél fogva ennek a szerződésnek nagy jelentősége van, ajánlja tehát elfogadását és azt mondja, hogy Ausztriának, amely a most felosztás alatt lévő nagy világrészekből nem kap részt, érdekében áll, hogy legalább a kelet-ázsiai kereskedelmi forgalom nyíljék meg előtte. Báró Dipauli kereskedelmi miniszter hangsúlyozza, hogy a Háznak igen kevés ideje van a szerződés tárgyalására. A szerződés január óta volt a képviselőház asztalán, de sajnos, csak tegnap intézték el. A jóváhagyásnak mindkét részről december elsejéig meg kell történnie, mert Japán 1899. január elsején új vám- és egyezmény-tarifát léptet életbe, ez pedig csak egy hónappal a szerződés kicserélése után történhetik meg. Ez a szerződés előnyére válik az osztrák ipar-nak és általában Ausztriának. A szerződést erre további vita nélkül elfogadták.

A kiegyezés.

(Távirati tudósítás.)

Az osztrák kiegyezési bizottság ma a hetedik cikknél folytatta a kereskedelmi és vámszövetség tárgyalását.

Schweigel megokolja azt az indítványát, amely szerint a két állam kormánya kötelezze magát, hogy a Dunán, a nemzetközi megállapodásokkal megegyezőleg, sem a folyón való hajózás ténye után illetéket, sem a szállítási eszközök vagy a hajókon levő áruk után vámot országuk határain belül nem szednek.

Stürkgh polemizál a kereskedelmi miniszterrel, aki a bizottságot a tárgyalás siettetésére szólította fel és a magyarországi politikai helyzet-ről azt mondta, hogy lényegesen javult. Szóló nem látja ezt a javulást. Az ellenzék változatlan hévvel folytatja az obstrukciót az indemnitás-javaslat tárgyalásánál és habár az ellenzék és annak vezére, Apponyi nemrég sürgette is a kiegyezési javaslatok tárgyalását, mégis legalább is kétséges, hogy ez azért történt-e, hogy a magyar kormánynak mielőbb megszavazzák a kiegyezést. Ami a miniszternek a tárgyalás siettetésére vonatkozó felszólítását illeti, szóló úgy véli, hogy a tárgyalások végső eredménye, akár gyorsan, akár

lassan tárgyalnak, Mauthner szavai szerint röviden a következőkben foglalható össze: rossz vám-szövetség, rossz bankkegyezmény, magasabb fogyasztási adók és a régi kvóta. Szóló pártja nem mehet bele a kiegyezési javaslatoknak olyan elhamarkodott tárgyalásába, amelynél fontos közgazdasági momentumokat figyelmen kívül hagynak.

Báró *Dipauli* kereskedelmi miniszter nem osztja *Stürkgh* pesszimisztikus felfogását. A parlamentáris munkát azért siettetette, mert az a fordulat, amely a kiegyezés elintézésénél volt és a parlamentáris provizórium következtében a múlt évben beállott és az önálló rendelkezés kérdését hozta magával, épenséggel nem nevezhető üdvösnek. A magyar szállítási adót illetőleg jogsult az a remény, hogy a dunai forgalom ezen adójának megszüntetése nemsokára várható. Szóló nem akar ellentmondani annak a jogi felfogásnak sem, amelyre ezt a kívánságot alapítják; de tagadja, hogy olyan kétoldalú szerződésben, aminő a szövetség, a jogi kérdést egyoldalul el lehetne intézni. Ezt annál is inkább kizártnak tartja, mert ez az adó huszonhárom éve áll fenn és a szövetség kétszeri megújításánál, 1878-ban és 1887-ben nem törölték el, jöllehet ez akkor határozottan könnyebb lett volna, mint a mai viszonyok között. Akkor még szóba sem hozták ezt a kérdést. Az előadónak a vizintakra vonatkozó határozati javaslatával rokonszenvez és elismeri a kérdés fontosságát.

Mauthner a kereskedelmi miniszternek a legutóbbi ülésen mondott beszédével foglalkozik és azt mondja, hogy már ma is meglehetősen bizonyossággal előrelátható, hogy a kiegyezést Magyarországon a kitűzött határidőre nem intézik el, így a tárgyalás siettetésére nálunk nincs ok. Ha Magyarország igazán hajlandó a dunagözhajózásra kivetett szállítási adót eltörölni, nem látja be, miért ne lehetne ezt a szerződésbe belefoglalni. Szóló polemizál a kereskedelmi miniszterrel és azt mondja, hogy a szállítási adó eltörlésének követelése annál jogsultabb, mert idegen hajók után nem szednek adót, tehát Ausztria kedvezőtlenebb bánásmódban részesül, mint a külföld.

Schlesinger szemére veti a kormánynak, hogy nem is gondol arra, hogy Ausztria érdekeit Magyarországgal szemben megvédje; majd két pótdívtányt nyújt be a hetedik cikkhez.

Szünet után *Chiari* a kereskedelmi miniszter fejtegetéseivel polemizál és visszautasítja azt a szemrehányást, hogy az ellenzék obstrukciót üz a bizottságban. Nehány jelentéktelen felszólalás után *Kaiser* a kereskedelmi miniszterrel polemizál és a többség magatartását bírálja, amely a nép érdekeivel ellentétben a kiegyezés változatlan elfogadása mellett van.

Abrahamovicz Dávid hangsúlyozza, hogy a szállítási adó megszüntetésének szükségét illetőleg nincs érdemleges véleménykülönbség; de nem szabad ezt a kérdést a vám- és kereskedelmi szövetséggel kapcsolatban tárgyalni. Szükségesnek tartja a kiegyezési tárgyalások siettetését és a mellőzését ajánlja azoknak az indítványoknak, amelyek a szállítási adó kérdését kapcsolatba akarják hozni a vám- és kereskedelmi szövetséggel.

Erre a tárgyalást megszakították. A legközelebbi ülés holnap délelőtt lesz.

TÁVIRATOK.

A czár Szehasztopolban.

Pétervár, nov. 30. Miklós czár tegnap Livádiából Szehasztopolba utazott, ahol ma leplezik le a Nachimov-emléket.

Vilmos császár üdvözlése.

Berlin, november 30. A holnap tartandó testőrségi díszszemle alkalmával a városi hatóságok küldöttsége a brandenburgi kapunál a város nevében üdvözölni fogja Vilmos császárt megérkezése alkalmából.

A pétervári nagykövet.

Bécs, november 30. Herczeg Liechtenstein Ferencz a legközelebbi időben elhagyja pétervári nagykövetségi állását. A herceg rövid idő múlva Livádiába utazik, ahol be fogja jelenteni visszahívását. Utódja a pétervári osztrák-magyar nagykövetségben valószínűleg Aehrenthal lesz. Aehrenthal jelenleg bukaresti követünk.

Picquart üldözése.

Páris, november 30. A szenátusnak ama tagjait, akik Picquart érdekében máris nagy mozgalmat indítottak, valami nagyon meglepte. A szenátus tegnapi üléséről felvett gyorsírói jegyzetekben ugyanis hiányzott a miniszterelnök beszédéből az a passzus, amelyben a kormány diskreczionárius hatalmáról nyilatkozott. Ez a mondat ugyanis arra vonatkozott, hogy a kormány a Picquart-ügyben fentartja magának azt a diskreczionárius jogot, hogy az igazság kiderítésére minden lehető eszközzel elősegíti a semmitűszék eljárását. A szenátus erre a passzusra nagy súlyt fektetett.

Hír szerint a semmitűszéknek aggodalmi vannak az iránt, hogy a haditörvényszéktől a Picquart-ügyre vonatkozó iratokat bekérje, mert attól tart, hogy azzal fogja vádolni a revízióellenes sajtó, hogy kerülő utakon keresi az igazságot.

Katonai körökből eredő értesülésünk szerint a Picquart-pör tárgyalását december 12-ére tűzi ki a haditörvényszék.

A Picquart érdekében megindított mozgalom élén főleg a tudományos világ férfiai állanak. Ha a pör tárgyalását december 12-én megtartanák, a szenátus a Picquart mellett megkezdett akcióját erélyesen folytatni fogja.

Spanyolország és Amerika.

Madrid, november 30. A kormány utasította Montero Rios szenátort, hogy a spanyol foglyok haladéktalan szabadonbocsátását, a volt spanyol birtokokkal való közlekedés és kereskedelmi forgalom tekintetében bizonyos kedvezményeket, továbbá a Filippini-szigetek és — ha lehet — Cuba nyilvános adósságának rendezését kérje.

Az „Imparcial” szerint a spanyol kormány eddigelé semmiféle ajánlatot nem kapott a Karolina-szigetek eladására nézve. Spanyolország kedvező feltételek mellett hajlandó volna ezeket a szigeteket eladni.

London, november 30. A „Daily Telegraph”-nak jelentik Washingtonból: Németország a spanyol-amerikai békekötés után meg fogja venni Spanyolországtól a Karolina-szigetcsoportot. Egyet a szigetek közül Amerika fog megvásárolni, hogy ott a Filippini-szigetekkel való összeköttetés végett kábelállomást állítson föl. A pápa 1880-ban a Karolina-szigetek miatt Németország és Spanyolország között kiűtött viszálykodásban, mint választott bíró, Spanyolországnak ítélte oda a szigetcsoportot.

Majna-Frankfurt, november 30. Newyorkból táviratozzák a „Frank. Ztg.”-nak: Az Egyesült-Államok kormánya meg fogja venni a Karolina-szigetcsoport egyik szigetét, a Strong-Island-ot; a többi szigetet Németország fogja megvásárolni.

Kréta.

Konstantinápoly, november 30. Hír szerint az orosz czár válasza a szultánnak György görög herceg kinevezése tárgyában hozzá intézett táviratára, igen barátságos hangú. Miklós czár kijelenti a válaszban, hogy mindig tisztelte a szultán jogait és érdekeit. A négy nagyhatalom a legjobb szándékkal igyekszik a krétai kérdést kedvezően megoldani és semmiképp sem akarja a szultán szuverenitását megsérteni. Más megoldás most nem lehetséges. György herceg a négy hatalom nevében meg Krétába a sziget ideiglenes kormányzása végett. A czár végül benső barátságáról biztosítja a szultánt.

A san-salvadori lázadás.

Berlin, november 30. A Wolff-ügynökségnek jelentik Guatemalából: Regelad tábornok, aki diktátorrá kiáltotta ki magát San-Salvadorban, h a b o r u v a l fenyegeti Honduras és Nicaragua államokat, ha el nem ismerik San-Salvador elnökének.

Madrid, november 30. A spanyol bank 60.000 peset-t előlegezett a kormányának a spanyol csapatok visszaszállítása céljából. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy az alkotmányos formák december 10-én újra helyreállíthatnak, ha addig semmiféle incidens elő nem fordul. A spanyol kormány minden táviratot visszatart, amely a karlista mozgalmat erősíthetné. (N. Fr. Pr.)

A Karlisták.

Páris, november 30. A Havas-ügynökségnek jelentik Bordeauxból: A Bilbao-ból legutóbb érkezett lapok karlista-üzelmekről beszélnek és azt írják, hogy a város környékén óvintézkedéseket tettek. Különösen a kolostorokat tartják szem előtt. A lakosság közt borítékban Don Carlos és Jayme herceg arcképeit osztogatták szét. Alcalából (Castillo tartomány) kisebb banda fölhukkanását jelezték, amelyet a csendőrség üldözöbe vett. Karlista körökben azt állítják, hogy a pretenzions bizonyos bevételi forrásokkal rendelkezik. A hírlapok azonban azt mondják, hogy a kölcsön kötése iránt indított tárgyalások meghiúsultak. Hír szerint Don Carlos fiának, Jayme hercegnek egybekelése egy bajor hercegnővel, elhatározott dolog.

December elsején új előfizetést nyitunk lapunkra:

Előfizetési árak:

1 hónapra	1 frt 20 kr.
3 "	3 " 50 "
6 "	7 " — "
1 évre	14 " — "

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése november végével lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos szétküldése fennakadjon. Most belépő előfizetőinknek is díjtalanul küldjük meg karácsonykor a

KATÁNGHY-NAPTÁRT,

mely gazdag tartalmával és művészi kiállításával értékes meglepetésül fog szolgálni.

Ujjonan belépő előfizetőinknek kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg most folyó nagyhatalmú

Szerelmem nélkül

czimű regényünk eddig megjelent folytatásait.

Mutatványszámokat készségesen küldünk mind azoknak, kik ez iránt hozzánk fordulnak.

Egyben értesítjük a tisztelt hölgyközönséget, hogy az „Országos Hírlap”-nak ezen a divatlapja is lesz, mely

„FRANCZIA DIVATLAP”

czimben jelenik meg havonként kétszer.

Szolgálatot vélnék tenni lapunk hölgyközönségének azzal, hogy az elképzelhető legolcsóbb áron olyan divatújság megszerzését tesszük nekik lehetővé, amely minden magyar nyelven eddigéig megjelent hasonló lapot felülmúl. A „Francia Divatlap” a női és gyermek divat minden ágazatát a legkisebb részletekig menő gondossággal öleli fel és a legpompásabb, Párisban készült színes képekben mutatja be mindazt, amit a jó ízlés és elegancia a divat terén produkál. A „Francia Divatlap”-hoz minden hónapban egy eredeti nagyságu, legutolsó divatu szabásmintát csatolunk, ami olyan újítás, mely kétségtelenül a hölgyközönség legnagyobb meglepéséért fog találkozni, mert ez által hölgyainkat esetleg nagy gondtól és munkától kíméljük meg.

A „Francia Divatlap”-ot Wohl Janka kedvelt írónőnk szerkeszti, nagy gondot helyezve a szépirodalmi részre is.

A „Francia Divatlap” előfizetési ára kizárólag az „Országos Hírlap” előfizetőinek

Egy évre	3 forint.
Fél évre	1 frt 50 kr.,
Negyed évre	75 kr.

Mutatványszámokat újévig ingyen küldünk mindenkinek, aki az 1899. január 1-től számítható előfizetési díjat már most küldi be hozzánk.

A kiadóhivatal.

HIREK.

A császárjubiläum.

Pénteken, december 2-án 6 felsége ötven éves uralkodói jubileumának öröme a budapesti helyőrség összes kaszárnyáiban hálaadó istentiszteletet tartanak. Az istentisztelet után kiosztják a jubileumi érmeket. A főistentiszteletet a várbeli helyőrségi templomban tartják meg. Délelőtt a főváros összes templomaiban hálaadó istentiszteletet tartanak. A Mátyás-templomban tartandó főistentiszteleten, mely délelőtt tíz órakor lesz, a kormány, a főrendiház, a képviselőház, a diplomáciai kar és a hatóságok jelennek meg. A közoktatásügyi miniszter rendeletéhez képest az állami közép- és felsőiskolákban az előadások szünetelni fognak, s a tanulókat különböző templomokba viszik az istentisztelet meghallgatására.

A monarchia minden részéből, ugyszintén külföldről is a császárjubiläum alkalmából rendezett ünnepségek híre érkezik.

Bécsben délután négy órakor nyújtotta át gróf Eulenburg német nagykövet és Moltke katonai attaché a császárnak a német császár ajándékát. A császár nagy tetszéssel nézegette a rendkívül művészi porcellánkészletet, amelyet a német császár parancsára a porosz királyi porcellángyárban egyenesen erre az alkalomra készítettek.

A német császár ajándéka három asztal-serviceből és négy virágvázból áll.

Valamennyi ajándéktárgy hajóformát ábrázol. A mesterművek egyike az egy méternél magasabb „aufsatz”.

Ennek a tetején egy rendkívül szép kagyló van elhelyezve, amely rokoko-stilusban van készítve. A felső részt négy polychrom asszonyi alak tartja. Az egész mű felülete festményekkel van díszítve, melyek a porosz királyi ház valamennyi várát és a berlini rezidenciát ábrázolják.

A másik két edényen oszlopok tartják a felső részt. Az oszlopok tetejét női fejek díszítik. Ezenkívül Vilmos császár még négy giardiniéret is küldött a királynak.

A portlandi hercegnek, az angol királynő képviselőjének Bécsbe utazása a császár kívánságára elmarad.

A bécsi egyetem átadta 6 felségének iskolája történetét, a császár uralkodása alatt, rendkívül fényes díszmű alakjában. December 3-án díszülést tart az egyetemi tanács.

A zsidó hitközség elüljárósága művésziessen írott hódoló feliratot adott át a császár kabinetirodájának.

A rendőrség december 2-ára nagy előkészületeket tesz.

Drezdában december másodikán a katolikus udvari templomban hálaadó isteni tisztelet lesz, amelyen jelen lesznek a királyi ház tagjai és az osztrák-magyar nagykövetség személyzete. Ugyancsak a jubileum alkalmából a király parancsára díszebéd lesz a királyi kastélyban.

Aquilejában 6 felsége jubileuma alkalmából ma a hatóságok és nagyszámu közönség jelenlétében a városi muzeumban egy új csarnokot szenteltek fel, azonkívül lelepleztek egy emléktáblát és emlékfát ültettek.

6 felsége jubileumával egyidejűleg a közös hadsereg több ezrede, amely 1848. december másodikán 6 felsége nevét viseli, szintén ötven éves jubileumot ül. A császár értékes ajándékokat adott a jubiláló ezredeknek.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— József főherceg Budapesten. József főherceg, aki jelenleg Alcsuthon van, holnap Budapestre jön, hogy jelen legyen a december második jubileumi ünnepélyeken. Budapestről Fiuméba utazik a főherceg; Klotild főhercegnő és udvartartása már is odaköltözött. A fenséges család az egész telet Fiumében fogja tölteni.

— Pauer Imre — miniszteri tanácsos. Mint a hivatalos lap mai száma közli, — a király dr. Pauer Imre budapesti tudomány-egyetemi nyilvános rendes tanárnak és a budapesti állami

polgári iskolai tanítóképezde, valamint a budapesti állami felső nép- és polgári iskolai tanítóképzőintézet és a vele kapcsolatos felsőbb leányiskola gondnokának, a miniszteri tanácsosi czimé díjmentesen adományozta.

— Véres kardpárbaj. Nagybecskerei levelezőnk táviratozza, hogy ott ma reggel véres kardpárbaj volt. Fülep Jenő György vármegyei ügyészi fogalmazó és Naszke Ernő városi irnok között. A párbajt tettelegesség előzte meg, amiért Naszke provokálta Fülepet. A segítők rögtön az első szecsapás után beszüntették a viaskodást, mert egy double következtében Naszke a hátára kapott mintegy tízcentiméter hosszú vágást, Fülepet pedig a fején érte az oldalvást forduló Naszke kardja. Fülep sebe súlyos. Az orvosa tíz órával várta össze. A felek nem békültek ki.

— Földrengés Miskolcson. Mint tudósítónk táviratozza, Miskolcson az éjjel földrengés volt. A lökések csak a város egyik részét hozták mozgásba. Néhány másodpercig érezték a lakosok a gyöngölökéseket, melyek csakhamar elcsöndesedtek.

— Halálozások. Heumann Samu, a zempléni megyei Varannó-Csemernye intelligenciájának egyik legrokonszenvesebb tagja tegnapelőtt meghalt. A meghaldogult igen élénken vett részt a vármegye társadalmi és kereskedelmi életében. A koporsó fölött dr. Kohn Sámuel budapesti főrabbi mondott szép bucsuztatót. — Modor-albári és surjáni Kotz Pál gépészmérnök és gépgyáros, életének hatvanegyedik évében hosszas szenvedés után meghalt.

— Megszökött tiszt. Az osztrák hivatalos lap tegnapi számában Seifert Károly, a boszniai első számú gyalogezred hadnagya ellen szökés, lopás és csalás miatt körözés jelent meg. Seifertet mult év november havában neveztek ki hadnaggyá. Az alig huszonöt éves tiszt résztvett minden mulatságon, költekezett mindenfelé s csakhamar el is adósodott. Julius egyik szombatján Seifert egyszerre elmaradt a kaszárnyából; nem is tért vissza többé. Hetek múlva Szófiából írt egy levelet, amelyben elmondta, hogy öngyilkos akar lenni. Ezt a szándékát azonban, úgy látszik, nem hajtotta végre, mert egyik őrmestere csak nemrégiben látta. Konstantinápolyban. A rendőrség már régen keresi, tegnap végre hivatalosan is elrendelték körözését.

— A pálinka. Zola „La fête de Coqueville” című elbeszélésében ír meg ahhoz hasonló történetet, mint aminő a napokban az Adelsberg mellett levő Prestranek osztrák vasuti állomáson lejátszódott. Mult hó 26-án reggel hét órakor az állomáson jelentéktelen vasuti baleset történt, mely igen különös módon négy ember életébe került. Az állomáson egy tehervonatot tolattak, mikor egy másik, Trieszt felől jövő tehervonat teljes gőzzel közeledett feléje. Ennek a vonatnak vezetője azonban még idejében észrevette a veszedelmet és hirtelen ellengőzt adott. Így kikerülték a nagyobb katasztrófát, csupán a vonat két utolsó kocsija siklott ki. Ezeket a kocsikon pálinkával telt hordókat szállítottak. Egy hordó a kocsik kisiklása következtében léket kapott s az alkohol csurogni kezdett a kocsik hasadékain. A közeli Prestranek községből csakhamar vagy százötven ember gyülekezett össze a kocsik körül, férfiak és asszonyok vegyesen, és mindenféle edényekbe fogták föl az ingyenitalt. Az állomás személyzete nem birt az erőszakoskodó néppel és csendőrségért volt kénytelen sürgönyözni. Mire azonban a csendőrök a tízórai gyorsvonattal megérkeztek, a pálinka már megtette hatását. A község valamennyi lakosa koltrészeg volt. Az uton, a házak előtt és az udvarokon részeg férfiak, asszonyok és gyermekek fetrengtek. Botrányosnál botrányosabb jelenetek játszódtak le. Négy ember föl se ébredt többé kábultságából: a mértéktelen ivástól szív-szélbűdés érte és megölte őket. A részeg emberek még a vonatközeledést is sokáig feltartóztatták.

— Rendjel a fogházban. Báró Lexának, a bukaresti osztrák-magyar követnek, tavaly télen, mikor szabadságra utazott Sziléziába, az odenbergi állomáson ellopták a podgyászát. A csomagokban

benn voltak a diplomata rendjelei is, köztük a Ferencz József-rend nagykeresztje, meg a harmadik osztályú vaskorona-rend. Mindezt a sok drágaságot azóta is hiába nyomozta az osztrák rendőrség. Csak egy pár hét előtt történt, hogy az oderbergi városi fogházban egy Matouschek nevű fogolyban megtalálták a tolvajt. Matouschek, egy ismert iszákos csavargó, valami kihágásért három napi elzárásra volt ítélve és ez alatt az idő alatt megismerkedett a szomszéd cella lakójával, egy csavargó asszonnyal, udvarolni kezdett neki s egyszer a letartóztatott asszonyok sétája alkalmával szerelme jeléül odahajította neki a Ferencz József-rend nagykeresztjéhez való nagy ezüstcsillagot. Az örök észrevették a dolgot, vallatásra fogták Matouscheket, aki beismerte, hogy a követet 5 lopta meg az oderbergi pályaudvaron. A tescheni törvényszék most hét évi fegyházat szabott rája. A Ferencz József-rend nagykeresztje azonban nem került meg: azt Matouschek egy csavargótársának adta el harmincz krajczárért, jou-jou-nak az óralánczára. A vevőt nem tudják megtalálni, pedig méltán kíváncsiak rá a hatóságok, mert ilyen olcsón még senki sem jutott érdemkereszthez.

— **Bizalom a kormánynak.** A losonczy szabadelvű párt százas bizottsága táviratban üdvözölte Török Zoltán nógrádi új főispánt és tühetelelen bizalmat szavazott a miniszterelnöknek.

— **Asszonybandita.** A „Kaukázus réme“, „szép muszkétás“ és más hangzatos nevek alatt ismerték azt a gyönyörű georgiai nőt, aki egyike volt a legveszedelmesebb banditáknak, míg most végre az orosz rendőrség kezébe került. Daniela Barbarának hívták, állandóan muszkétás ruhában járt és tíz teljes esztendeig tartotta rémületben Kutaiza orosz tartomány lakóit. Mert kerek tíz éve annak, hogy a szép Daniela öreg szülői nagy bánatára megszökött szülőfalujából, Bandzából. Kiszánt, mindenre kész bandát szervezett, melylyel minden valamirevaló utast kirabolt. De azért mindig elég elegáns, gálásn rablófőnök maradt. A rendőrök és kozákok állandóan hajtóvadászatot tartottak reá. A tíz év alatt ötször sikerült őt elfogni. A két első alkalommal bizonyítékok hiánya miatt szabadon bocsátották, harmadszor megszökött, a negyedik alkalommal pedig Carmen példájára megszöktette börtönőrt, aki később leghivebb társa és a legveszedelmesebb banditák egyike lett. Daniela bandája csupa elegáns urakból állott, ő maga pedig mindig udvariasan szalutálva „kérte“ áldozatát, hogy adja elő, amije van. A szegényeket soha sem zaklatta, sőt adott nekik pénzt, ételt, italt. De különösen Daniela az embervértől sem irtózott, különösen ha üldözték. Ilyenkor leírhatatlan kegyetlenséggel győrtörte halálra kezeibe került ellenégeit. Midőn legutóbb Eritof rendőrfőnök tizenkét állig fölfegyverezett emberrel a hegyek közé merészkedett, hogy őt élve, vagy halva kézrekerítse, ebből az expedícióból egyetlen ember került vissza elevenen. A többiek a banditák türei alatt véreztek el.

— **Öngyilkos közhonvéd.** Nagyon gyakran fordulnak elő öngyilkosságok a kaszárnnyakban. Alig mulik el olyan hét, melyen a táviró hírt ne hozna az ország valamely részéből egy-egy katona öngyilkosságáról. Most Szegedről jelentik, hogy Rovó Mihály közhonvéd öngyilkosságot követett el. Nehéz volt neki a katonaság, meg aztán különben is gyöngye legény volt. Ma besompolygott a kaszárnnyai csapászműhelybe és ott felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

— **Az újságról sorsjáték főnyereményét.** Pár nap óta ritka szép látványosságban gyönyörködhetnek a Kossuth Lajos-utcán járó-kelők. Ez az újságról sorsjáték kezelőségének kettős kirakata, melyben ki vannak állítva a Budapesti Újságról Egyesülete által rendezett sorsjáték főnyereménytárgyai. A sorsjáték-bizottság, mely magát kiegészítette Radisich Jenővel, az országos iparművészeti múzeum igazgatójával és Keszler József dr. tanárral, Jeszenszky István dr. királyi közjegyző jelenlétében vizsgálta meg a sorsjáték kezelősége által beszerzett nyeremény-tárgyakat, melyek egytől-egyig Bachruch udvari szállító ékszerész-hir-

neves műhelyéből kerültek ki. A százezer koronára értékű főnyeremény pompája, szépsége, művészi kompozíciója valósággal meglepte a bizottságot, s a szakértők gondos megvizsgálás után konstataáltak, hogy értékére nézve is teljesen megfelel a megszabott feltételeknek. Ez a főnyeremény egy egész ékszer-garnitúra, mely gyémántokkal és hatalmas drága-gyöngyökkel kirakott diadémból, nyakékből, karpereczből, melltűből, fülbevalókból és egy gyűrűből áll. Olyan ékszerek, amiket bármelyik fejedelemlő is büszkén viselhet. A huszezer koronás főnyeremény egy pompás gyémántokkal kirakott nyakék és fülbevaló. A bizottság arra vonatkozólag is konstataálta, hogy ugy ötvösművészeti szempontból, mint értékére nézve egyformán megfelel a feltételeknek. A bizottság ezenkívül a többi nyereménytárgyat is gondosan megvizsgálta, s valamennyire nézve a legkedvezőbb véleményt mondotta ki, amit azután a jelenvolt királyi közjegyző jegyzőkönyvbe foglalt. A nyereménytárgyaknak állandóan sok a bámolója. Főképp az esti órákban, amikor pazar villamos világítás mellett valósággal kápráztató látványosságot nyújtanak. A sorsjáték első húzása már január negyedikén megtartatik a vigadó nagytermében s így a közönség jól teszi, ha mielőbb ellátja magát sorsjegyekkel, annyival inkább, mert innen-onnan elfogynak, olyan nagy a kelendőségük. Minden sorsjegy, melynek ára csak 50 krajczár, mind a hat húzáson játszik, s így egy sorsjeggyel hat nyereményt is lehet csinálni. A sorsjáték kezelősége kötelezi magát, hogy a nyereménytárgyakat, ha a nyereség fél kívánja, husz százalék levonása mellett készpénzzel visszaváltja.

— **A sutherlandi hercegnő ékszerrel.** Néhány héttel ezelőtt nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a sutherlandi hercegnő ékszereit ellopták. A hercegnő egyedül utazott el Párisból és a vasúti kocsiból megfoghatatlan módon eltűnt a táskája, melyben ékszereit vitte magával. Ezek az eltűnt ékszerek kétszáz ezer frank értéket képviseltek. A rendőrség nagyszabású akciózt indított a teljes kézrekerítésére. Hetekig hiába dolgoztak, míg végre a londoni rendőrség nyomára jutott a tolvajnak. Egy Henry William nevű embernél megtalálták az összes eltűnt ékszereket. Williamot elfogták, az ékszereket azonban nem adják vissza a hercegnőnek, míg a vizsgálatot be nem fejezték.

— **Aprómarhák versenye.** A biscayai öbölben a biárritzi fürdővendégek ezidőszerint furcsa sportnak hódolnak. Az ott mulatozó francia és angol arisztokrácia hölgytagjai ugyanis minden héten aprómarha-versenyt rendeznek. A minap is volt ilyen verseny. Igész szépségű hölgyek csinos öregekben, subtilis kocsikba ültek, melyeket fűgypulykák, edzett libák és hatalmas vizimadarak vonszoltak. Az első díjat egy hosszalábú pulyka nyerte két jól trainirozott liba ellen. A favorit egy óriási vizimadár volt, melyet Lady Morgan bájos leánya hajtott. A kisasszonynak az a jó ötlete támadt, hogy egy halat viletett a falánk állat előtt. Amint azonban az ugyancsak igyekvő madár egy ügyes mozdulattal a csalétekhez jutott, kedélyesen ült neki a lakomának. Hiába volt minden nógatás, ostorcsapás, meg se mozdult. Volt még akadályverseny is négylábúak számára, melyet egy felciczomázott, illatos Eau de Lubinnel meglocsoltt rózsaszínű malacz nyert meg egy másik malacz, egy bárány és egy szürke kecske ellen. Totalisateur: 5-re 7.

— **Egy öreg asszony tüzhálála.** Szörnyű halállal halt meg egy nyolczvanéves öreg asszony Szegeden. Mint tudósítónk táviratozza, özvegy Csizsár Ferenczné vacsorájánál ült ma este egyedül kicsiny szobájában. Az asztalon egy gyertya égett. Valahogy megrántotta az öreg asszony az abroszt és az égő gyertya eldőlt és a lángja belekapott a ruhájába. Csizsárné nem tudta eloltani a lángokat, segélykiáltásait pedig nem hallotta senki. Mire a szomszédok rátaláltak, az öreg asszony korommal volt égvé.

— **Rejtélyes halál.** Skultéty Lajosné, aki tegnapelőtt a Sándor-utca kilenczedik számú lakásán gyanus körülmények között meghalt, ma bon-

tották föl a törvényszéki orvostani intézetben. A boncolás megállapította, hogy Skultétyné fulladástól beállt szivszéllhűdésben halt meg. Szivbajos és hiszterikus volt s évés közben lepte meg régi baja. Az ételtől, amely ekkor épen a szájában volt, megfulladt. A testen semmiféle küllerőszak nyomait nem találtak az orvosok. Holttestét az ujtemető halottasházába vitték. Onnan temetik el. Az esetről a rendőri sajtóiroda a következő jelentést adta ki:

„A tegnapelőtt hirtelen elhalt Skultéty Lajosné holttestét ma boncolták föl. Az obdukczió epileptikus rohamok között beállt halált konstataált. Büntényről tehát szó sem forog fenn.“

— **Öngyilkos orvosnövendék.** Keresztes Árpád orvosnövendék, ma délután öngyilkos lett főherceg Sándor-utcai lakásán. Előbb oldalba lötte magát, azután egy üveg morfiumot ivott. Mire a mentők megérkeztek, már kiszenvedett a szerencsétlen fiatalember. Állítólag azért lett öngyilkos, mert lakását nem tudta kifizetni és sehonnán se tudta azt a néhány forintot előteremteni.

— **A lángok közt.** Reichenberghől táviratozzák: Ma éjjel Kunersdorfbán nagy tűz ütött ki. Egy Joffich nevű kőműves, akinek szintén kigyulladt a háza, a lángok közé ugrott, hogy két leánygyermekét megmentse, de ő maga is bennégett a gyermekekkel. Ma reggel a három szerencsétlen ember holttestét teljesen elszenesedve találták meg a romok között.

— **Baksics Gusztávnó kérése.** Baksics Gusztávnóknak „Fácán“ nevű him foxterrierkutyája elveszett. „Személyleírása“ a következő: fehér test, barna fej és barnás farok. Aki a kárvallottnak Csengery-utca 39. szám alatt levő lakására, elviszi a megszökött ölebet, az illő jutalomban részesül.

— **A Zoltán-féle szag- és iznékülű csukamájolaj** a legbiztosabb szer különféle gyermekbetegségek (verszegénység, angolkór, skrofulózis, tüdővész) keletkezésének elhárítására. Üvege 1 frt Zoltán Béla udvari szállító győgytárban, Budapest, V. Nagy-korona-u. 28.

— **Eredeti Mikulások Kertész Tódornál.**

— **Szenzáció.** „Crème de Fanchon“ rögtön finomító és szépítő arczcrème. Zsirtalan! Ártalmatlan! 1. tégely 2 korona. Kapható mindenhol. Főraktár: „Urtsits“ győgytár, Budapest, Rákóczy-tér.

Napirend.

Naptár: Csütörtök, december 1. — Római katolikus: Elig p. h. — Protestáns: Elig. — Görög-orosz: (november 19.) Abdiász. — Zsidó: Kislev 17. — Nap kel: reggel 7 óra 13 perczkor; nyugszik: délután 3 óra 54 perczkor. — Hold kel: délután 5 óra 42 perczkor; nyugszik: délelőtt 9 óra 47 perczkor.

A közoktatásügyi miniszter fogad délután 4 órakor.

A belügyminiszter fogad délután 4–5 óraig.

A honvédelmi miniszter fogad déli 12 óráig.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8–10 óráig. **Kereskedelmi múzeum** a városligeti iparcarnokban nyitva d. e. 9–12-ig és d. u. 3–5-ig.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9–1-ig és délután 3–5-ig.

Az iparművészeti múzeum, nyitva d. e. 9–2-ig.

Szabadalmi levéltár nyitva délelőtt 9–1-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye (II. kerület, Oszlop-utca) nyitva hétköznapokon délelőtt 10–1 óráig.

Deák-mauzóleum a kerepesi-uti temetőben, nyitva este 5 óráig.

Az új országház kupolacsarnoka megtekinthető 10–1-ig. 50 krajczár belépő díj mellett.

Az iparművészeti társulat állandó bazárja nyitva 9–1-ig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma, nyitva 10–12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9–1-ig.

A mezőgazdasági múzeum a városligeti Széchenyi-szigeten nyitva délelőtt 10–1-ig, délután 3–5-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva 3–8 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9–1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva 9 órától 12 óráig és 3–8-ig.

Az egyetem fűvészkert (Üllői-ut) nyitva reggel 8-tól este 5-ig.

Nemzeti múzeum: Természettudományi, nyitva d. e. 9–1-ig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is, (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Országosképtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

A „Hódoló átszélvonalás“, Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrassy-ut végén, látható reggel 9-től este 1/25 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

A Kisfaludy-társaság.

A Kisfaludy-társaság ma tartott ülését, amely nagy közönség előtt folyt le, Gyulay Pál elnök nyitotta meg a következő beszéddel:

„Tisztelt társaság! Közlebből egyetlen év sem sujtotta társaságunkat annyi csapással, mint az idek. A halál folyvást ritkítja sorainkat. A tavasszal Zichy Antal és Abonyi Lajos társainkat veszítettük el; a nyáron Szász Béla és Arany László haltak meg férfiorok delén; a múlt hónapban Horvát Boldizsár társunkat kísértük végső nyughelyére.

Horvát Boldizsár nem a szépirodalom terén, társaságunkban aratta babérait, hanem mint jogász, politikai szónok és igazságügyi miniszter a közélet legkimagaslóbb pontjain. Azon hajnokok első sorában küzdött, kik védtek és visszahódították alkotmányunkat, s mint miniszter, megvetette alapját igazságügyünk reformjának. De jogási és politikai elfoglaltságai mellett is ifjúkorától kezdve folyvást szerette a költészetet, ismerte irodalmunkat, s üres óráiban verselgetett is. Midőn miniszteri székétől megvált, s lassankint a politikai pályától is visszavonult, társaságunk tagjává választván őt, buzdítani kívánta félbehagyott költői munkásságát folytatására. Szívesen vette rokonszenvényt, néhány költeményét fel is olvastatta ülésünkön, de betegeskedése megakadályozta abban, hogy egész lélekkel a muzsáknak áldozhasson. A helyett lelkes barátságával ő lett buzdítónk, később pártfogónk, végrendeletében ezer forintot hagyva társaságunkra. Béke poraira, áldás emlékére!

Koporsójára az elnökség koszorút küldött, temetésén a társaság számos tagja vett részt. Intézkedésem jóváhagyását kérem, s egyszersmind indítványozom, hogy elhunyt társunk halálán érzett fájalmunkat fejezzük ki jegyzőkönyvileg is.

Ez indítvány elfogadása után Beöthy Zsolt főtitkár jelentette, hogy a társaság részt vett a Baross-szobor leleplezési ünnepén s a debreczeni színház jubileumán. Ez utóbbin Hegedűs István képviselte a társaságot, aki terjedelmes és lelkes jelentésben számolt be küldetéséről.

A felolvasások sorát gróf Zichy Géza nyitotta meg „Hottonné” című költői elbeszéléssel, amelyben szép strófákban mondja el, hogyan talált egy elhagyott öreg anyóka csendes s nyugalmas életet öreg napjaira egy irtalmas szívű urinó jóvoltából.

Vadnay Károly a tavasszal elhunyt Zichy Antalnak emlékét idézte föl. Zichy-ügy futotta meg életpályáját, mintha kész programmal lépett volna ki az életbe. Az a sokoldalú tevékenység, amelyet kifejtett, nem engedte, hogy valami nagyot, maradandót alkosszon, de azért rá lehet mondani, hogy amit végzett, jól végezte. Ezt a sokoldalú, folytonos munkásságot irodalmi, politikai téren s a közügyek érdekében ismertette ezután Vadnay, akit az elhunytéhoz a legőszintébb barátság kapcsai fűztek. A felolvasást megéljenzették.

Erre Radó Antal rendes tag lépett a felolvasó-asztalhoz, hogy egy legközelebb megjelenő „Dalok és történetek” című verskötete néhány darabját mutassa be. Az első „A sétatér honvédje”, fővárosi genrekép, melyben a költő egy, az Erzsébet-téri park kapujánál strázsáló vén katonát rajzol; a másik „A pejkó”, románcszerű elbeszélő költemény, melyben az van elmondva, hogy Laczi Andor mint köszönheti kedvese kezét hűséges pejlóvának; végre a harmadik, a „Vezeklés”, egy mélyértelmű középkori legendának feldolgozása.

Mutatónak hadd álljon itt „A sétatér honvédje”-nek néhány strófája:

Tavasszal, amikor őrt állít a város
A cifra sétatér minden kapujához,
Tanyát fog a sarkon s a népet figyel,
Egy öreg katona, honvédmehárbéti.

Csokoládészinű rossz dohány takarja,
A melynek treszen löttyög egyik karja,
A Mátyás-huszárak siphája van fején,
Mellén ezüst-érem, így strázsál a helyén.

Foga közé kurta tajt-pipát szorítgat,
Nemzetiszin rojtost, jó barnára szittat,
Egyellen kezében vastag meggyfa-pálcza:
Erre támaszkodik, meg a kapu-rácsra.

Ott áll vagy földgél, nézegetve szerte,
Nem tesz-e kárt senki abb' az uri kertbe?
Mevannak-e békén a székfűk, a rózsák,
Nem tép-e belőlük a pajkos apróság?

A közönség mind a három verset nagy tetszéssel fogadta.

Végül Ábrányi Emil olvasott föl Rostand Cyrano de Bergerac-jának első fölvonásából néhány mozgalmes jelenetet, pompás magyar fordításban. A szenzációs darabot, amely most bejárja az egész művelt világ színpadait, Ábrányi a Nemzeti színház számára fordítja, ahol még ebben a saisonban színre fog kerülni. A bemutatott részlet nagyon tetszett a közönségnek.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* A filharmonikusok köszönete. A filharmoniai társaság választmányja, Mészáros Imre alelnökkel az élén, ma tisztelgett gróf Keglevich István intendánsnál, hogy köszönetet mondjon neki, amiért a „Hunyadi László” háromszázadik előadásának tiszta jövedelmét az Erkel-siremlék-alap javára átengedte. Ezzel az ajándékkal az említett alap több mint 1400 forinttal gazdagodott. A küldöttség vezetője egyúttal kérte az intendáns, hogy vállalja el a szervezendő országos Erkel-emlék-bizottság védnökségét. Gróf Keglevich e kérelemnek eleget tett. A küldöttség azután Káldy Gyula igazgatónak is megköszönte az előadás rendezését. Az említett alap javára Pollinini-Bianchi Bianca átengedte 250 forintnyi föllépti díját, az Erkel-család pedig a háromszázadik Hunyadi-előadás szerzői díját, 176 forintot.

* Premiére a Magyar Színházban. Szombaton mutatják be a Magyar Színházban Hervé „Cabinet Piperlin” című operettejét, amelyet Makai Emil és Rákosi Viktor fordítottak. Magyar címe: „B. A. L. E. K.” lesz. A főszerepeket Vlád Gizella, Somló Emma és Boross játsszák.

* Uj „Cremonai hegedős.” Ugyanazt a tárgyat, amelyből Hubay Jenő egyik operáját készítette, most Giovanni Giannetti is megzenésítette. Ő is Coppée „Le luthier de Cremona” című művét vette alapul és egy egyfelvonásos operát írt „Il violino di Cremona” címmel. A dalmű Milánóban került színre a napokban, igen szép sikerrel.

Magyar művész Berlinben. Szántó Tivadar zongoraművész, aki Budapesten az országos zeneakadémián tanult, Berlinben önálló hangversenyt adott. Többek közt Bach-kromatikus ábrándját és fugáját és Beethoven 110. számú szonátáját játszotta. A kritika dicséretes technikai készségét és csinos, színes billentyűverését.

Vernissage.

(A téli kiállítás megnyitása.)

Óriási közönség jelenlétében nyitak ma meg a városligeti pompás műcsarnok termei. A vernissage az idén kiváló művészi eseménynyé lett, melyhez a fővárosi társaság legelőkelőbb képviselői adtak maguknak rendezvényt. Egészen a külföld példájára, ez volt a társaság első nagy nyilvános jourja, melyen a politika, művészet, irodalom, a szellemi és vagyoni arisztokrácia minden kimagasló alakja megjelent.

A kiállítás hivatalos megnyitásának aktusát Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter végezte. Vele együtt jött Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter. A nagy társaság számos jelenvoltjaiból ezeket jegyezhetjük fel:

Zsilinszky Mihály államtitkár, Molnár Viktor miniszteri tanácsos, Rohonczy György altábornagy, gróf Batthyány Elemér, Berzeviczy Albert, a képzőművészeti társulat alelnöke, Miklós Ödön és Kammerer Ernő kormánybiztosok, Ráth György főrendiházi tag, Beöthy Zsolt, Szalay Imre a nemzeti múzeum igazgatója, Kossuth Ferencz, Rudnyánszky Béla, Rozenberg Gyula, Bolgár Ferencz országgyűlési képviselők, Radács Jenő az iparművészeti

múzeum igazgatója, dr. Erdődi Béla tankerületi főigazgató, a művészvilág teljes számban. A miniszter neje kíséretében érkezett meg s az igazgatóválasztmány részéről Berzeviczy Albert alelnök, Miklós Ödön, Benkő Kálmán igazgató és dr. Ambrózovics Dezső titkár fogadták. A miniszter Márk Lajos és Vaszary János kalauzolására mellett nyomban megkezdte a kiállítás megtekintését, amelynek gazdagságáról s szépségéről nagy elismeréssel nyilatkozott. Báró Mednyánszky László „Alkony” és „Holdvilág” című képeit, amelyeket egy fővárosi vendéglős állítólag már megvett, a miniszter azzal a megjegyzéssel, hogy a kiállított kép a kiállítás megnyitása előtt nem vásárolható meg, a szépművészeti múzeum számára vásárolt meg. A miniszternek ezt a kijelentését lelkes éljenzéssel fogadták a művészek.

A vernissage kitűnő sikerét megünneplendő, a tárlaton kiállító művészek este a Royal-shalloda nagytermében vernissage-vacsorát rendeztek, melyen megjelentek: Berzeviczy Albert valóságos belső titkos tanácsos, Zsilinszky Mihály államtitkár, Ambrózovics Pál, Rick Gyula osztálytanácsos, Lippert Elek, Kammerer Ernő, Katona Béla, Feszty Árpád, báró Mednyánszky László, Strobl Alajos, Zala György, Lechner Ödön, Baditz Oszó, Bruck Lajos, Bihari Sándor, Stettka Gyula, Bouch Gyula, Eisenhut Ferencz, Róna József, Karlovszky Benő, Nadler Róbert, Szinyey Merse Pál, Balló Ede, Zempléni Tivadar, Vaszary János, Márk Lajos, Fényes Adolf, R. Hirsch Nelly, Rippl-Rónay József, Ugray Ignác, Tolnay Ákos, Kacziány Ödön, Ambrózovics Dezső, Karvaly Manó, Karvaly József, Mannheimer Gusztáv stb.

A pompás lakoma során az első pohárköszöntést Benkő Kálmán mondotta ki örömmel üdvözli a művészeket mai nagy sikerük alkalmából, mely megmutatta, hogy a magyar képzőművészet már többé nem meglegházi növény, hanem virágos rét. A sikerre emeli a poharát. (Lelkes éljenzés.)

A közoktatásügyi kormány nevében Zsilinszky Mihály államtitkár köszöntötte fel a képzőművészeket. A mai bemutatás megmutatta, hogy az a dekadencia, melyet uj proféták hirdetnek a magyar művészet terén, nincs, hanem van pezsgő élet, örvendetes haladás. Nem klikkek és önző csoportok uralkodnak, hanem művészi eszme lelkesíti az egész magyar képzőművészetet. A nemzeti művészet alapja meg van teremtve, ehhez most még közönséget kell teremteni, melyben fölélesztendő az érdeklődés a magyar művészet iránt. Bár tudja, hogy a művész hazája széles nagy világ, mégis azt óhajtja, hogy minden babér, mely magyar művész számára terem, Magyarországon nőjön. A magyar társadalomra, mint a nemzeti kultúra fejlesztésének egyik lelkes tényezőjére emeli poharát. (Lelkes, hosszantartó éljenzés.)

Zala György megköszöni az államtitkár szíves érdeklődését, ő is úgy látja, hogy a magyar képzőművészetnek sok jó barátja van (Felkiáltások: De vevője nincs!), ezeket a jó barátokat üdvözli.

Both Menyhért Wlassicsot ünnepli és annak méltó helyettesét, Zsilinszky államtitkárt.

Sok más pohárköszöntő késő éjjelig tartotta együtt a jókedvű társaságot.

FŐVÁROS.

(A budai színház.) A mérnöki hivatal sorra nézte a budai telkeket, melyik volna a tervbevetett állandó színház elhelyezésére a legalkalmasabb és a Horváth-kertet találta a legcélszerűbbnek. E szerint a színház a tornacsarnok mellett állana és a színpadon a színház megnyitásáig játszhatna.

(A tisztviselőtelep iskoláinak reformja.) A tisztviselőtelepi lakosok folyamodtak, hogy az iskolájuk oktatási idejét változtassák meg, hogy az elemi iskolai gyermekek télen délelőtt kilenczétől egyig s nyáron nyolczétől tizenkettőig legyenek az iskolában. A közoktatási bizottság ma ellenazte az egyházamban való tanítás behozatalát és azt javasolja a tanácsnak, hogy még a kísérleti egy évet se engedélyezze.

A költségvetés.

(A mai közgyűlés.)

A köztörvényhatóság ma kezdte meg a jövő évi költségvetés és a főváros rozsoant pénzügyi helyzetének megpararálására szánt új adók tárgyalását.

Eltarthat a vita két-három napig, ami elég örrendetes dolog lesz, mert eddig csak a kerületi érdekek voltak olyan fontos kérdések, hogy néha egész közgyűlést is lefoglalhattak.

A mai közgyűlésen Szivák Imre kemény kritika alá vette az egész közigazgatást, jutott a vesszőből a köztörvényhatósági bizottságnak is, talán több, mint a magisztrátusnak. Mert a kerületi kívánságok, követelmények már annyira túltengenek, hogy a főváros egyetemes érdekeit minduntalan veszedelemmel fenyegetik. A kerületeket kell megfékezni, nem a szódavizet, meg a biciklit adóztatni. Ne dobáljanak ki százazrakat kerületi vigadóra, mikor száz meg százezer szegény embert kell megadóztatni a szódavizzel és más élvezeti cikkel, hogy a redout költségeit fődzhessék.

Alapos kis leleplezéssel szolgált a fővárosnak a mai közgyűlésen Gerő Lajos — egyszerre felelmetes alakká tévén magát. — Nyomdai igazgató lévén, nagyon ért a papírhoz, tintához — és kide-ritette a költségvetésből, hogy a második kerületi előjáróság majd másfélannyi drága itatópapirt használ el évente, mint az egész központ, az egész tanács kilencz ügyosztálya. Az talán mellékes is, hogy véletlenül a második kerületben aránytalanul kevés tinta fogy. Mit itatnak azok?

Milyen érdekes volna a közgyűlés, ha Thék Endre például a főváros asztalos-holmijait venné így bírálat alá, Steindl Imre építóművész a főváros építkezési pazarlásait, és mindenki azt, amihez ért — de krajczáról krajczárra! Mert így derülne csak ki, hogy miről jó a szódaviz-adó.

A közgyűlésről szóló tudósítás különben ez:

(Az új adók.)

A napirend előtt Heltai Ferencz szólt fel, indítványozva, hogy a költségvetést tárgyalják le most, a közjövdelemek szaporítása ügyét, az új adókat pedig egy másik, esetleg két hét múlva összehívható rendkívüli közgyűlésen.

Darvai Fülöp, Deményi József, Kasics Péter ellenzik Heltai indítványát.

Szavazásra kerül a sor, amely felállással történik.

Kasics Péter, mielőtt az elnök a szavazás eredményét kihirdetné, felpattan és követeli, hogy az igen-nel szavazók a terem baloldalára, a többiek pedig a terem jobboldalára küldessenek.

Élnök: Itt azonban nem lévén kétes az eredmény, mivel az indítvány mellett negyvenkettő, ellene pedig ötvenegy szavazót, fölösleges a bizottsági tagok külön elhelyezése. Tárgyaljuk tehát a közjövdelemek szaporítását is és a költségvetést is.

— Az már más — nyugszik meg Kasics — ha Heltait leszavazták.

(Az előadó beszéde.)

Dr. Vaszilievits János tanácsos referálja a javaslatokat. Ismerteti a budgetet általánosságban, az egyes főbb tételknél közölve a megokolást is. Kiemeli, hogy a tanács elérkezettnek látja az időt arra, hogy a közjövdelemeket szaporítsák. Ebben a tekintetben konkrét javaslatot is tesz, amennyiben új adókat megjelöli az ötszázalékos iskola-adót, a kerékpár-, a szódaviz- és a pezsgő-adót, amelyekből évi nyolczszáz ezer forint jövedelmet vár. De javasolja a tanács azt is, hogy intézzenek fölterjesztést a kormányhoz, az állami kezelésben levő különböző vállalatok községi megadóztatása végett és a főváros más jövedelmi forrásainak jobb kihasználása tárgyában. Az összeállított mérleg szerint a jövő évre a rondes kiadás 16,798,820, a rondes bevétel 16,844,159 s így a fölösleg 45,339 forint; a rendkívüli kiadás 880,960, a rendkívüli bevétel 879,105 s így a hiány 1855 forint. Az összes kiadás 17,679,780, az összes bevétel 17,723,264, fölösleg 43,484 forint, amelyből azonban levonandó 4000 forint, amely összeggel az Részbetvárosi szegénysegélyző-alapot emelték föl.

(A vita.)

Csorba Ferencz kifogásolja a különféle alakok elnevezését, ajánlja, hogy a kisajátítási alapot illeszkedjen be a budgetbe, mellőzzék az ötszázalékos iskolaadót és végül állást foglal az állami tisztviselők községi adók alá vetése ellen.

Szivák Imre szomorunak tartja azt a je-
jenséget, hogy rendkívüli jövedelemszaporításhoz

kell a fővárosnak nyulnia s hogy a jövedelemnek harmadrészét adósságok törlesztésére kell fordítania. Budapest életviszonyai általában rendkívül drágák s erre magyarázatot nem is igen találhatni. Különös, hogy amikor a buza ára rendkívül alacsony volt, Budapesten a kenyér ára egyre emelkedett; amikor a gazdák alig tudták a marháikat értékesíteni, Budapesten a hus ára folytonosan nagyobb lett; amikor napról-napra épültek föl nagy bérházak, Budapesten a lakások bére mind nagyobbá vált; amikor évről-évre ezrenként özönlik Budapestre a szegény nép, a proletáriátus, a fővárosban a cselédbérek egyre emelkednek.

A költségvetés tárgyalása a legalkalmasabb ezeknek a kérdéseknek a fölvetésére. Mert hisz egyszer csak foglalkoznia kell a köztörvényhatóságnak a főváros szavazati és választói joggal nem bíró lakosságával is, hiszen a százezrek is megérdemlik, hogy velük néha-néha komolyan törődjenek!

Az adminisztrációról szólva csak annyit mondhat, hogy az a lehető legkomplikáltabb valami és közintézményeink egyáltalán nincsenek a kellő színvonalon. Talán a legnagyobb baj az, hogy a partikularizmus erősen túlteng. Felmerül egy városrészben valami kórház, vagy vigadó építése, egy kis utca kinyitása — ha százazrekbe kerül is, — az illető kerület agítál, kilart és a közgyűlés megszavazza, sokszor az egész főváros rovására. Nem tart ellenben ki senki egy szorosabban az autonomia jogkörébe tartozó kérdés mellett, az ilyesmit nem vitatják, nem készítik elő a különféle kerületi és nem kerületi klubokban. Míg a nagy egyetemes eszméknek, terveknek képviselőitök a közgyűlésben nem lesz, — ha ez a képviselőt mindjárt az eddig pusztán személyi kérdésekre szervezett negyvenötös választmány volna is — az autonómiát gyümölcsöztetni nem lehet. Napról-napra gazdátlanabbak a közérdekek, a kerületi követelményekkel szemben.

Az adóztatásnak a leghelyesebb módja volna a külön községi progressiv adó: ki mennyi vagyont gyűjtött ebben a városban, akkora arányban járuljon a közjövdelemek növeléséhez.

Jó volna, ha legalább a költségvetést, mint az angol parlamentben szokás, előbb egy össze-
vetelen tárgyalják le a bizottsági tagok, hogy alapos vélemények keletkezzenek a budget-kérdések megoldhatása felől. Kéri a közgyűlést, hogy amiket mondott, sziveljék meg, a költségvetésről szóló előterjesztéshez különben, a jobb jövő reményében, hozzájárul. (Éljenzés.)

Steiger Gyula polemizál Szivák Imrével, amit ez fölhozott, huszonöt év óta évről-évre hallotta a közgyűlésben. Könnyű volna a közigazgatást ideiglenesen is javítani, addig, amíg a fővárosi törvény elkészül, de mondhatja, ez a csekély ideiglenes reform is irtoztató drága volna.

A költségvetésre nézve elvárta volna a tanácstól, hogy ne csak a dójavaslatoikkal, hanem megakarításokkal is foglalkozzék. Másrészt azonban az is igaz, hogy a törvény és a szabályrendeletek megváltoztatása nélkül a hajokon nem igen segíthetn.

A munkaerők jobb kihasználását is sürgettek már több ízben, de ez lehetetlen. A tanácsnok három-négy ülésen elnököl naponta és két-három tisztviselő is ott van elfoglalva. Mikor dolgozzanak ezek? Mert azt igazán nem követelhetni, hogy ugyanannyi idő alatt, ugyanolyan jól végezzék el más és főképen hivatalos teendőiket, mintha értekezletekre nem járnának.

A költségvetés negyvenháromezer forint plusz mutat, holott ötödfél millió forint a minusz, mivel a jövő évi köteles adósságtörlesztéseket nem vették számításba. Egyik alapnak is, a másiknak is tartozik a főváros s ezeket az adósságokat nem terjesztették a közgyűlés elé.

A jövedelmek szaporítását, egyik vagy másik úton elengedhetatlennak tartja. És olyan forrásokról kell gondoskodni, amelyek a jövő évig életbe léptethetők és a főváros minden polgárát egyformán terbelik. Ha a szódaviz-adót leszavazzák, a fogyasztási adókat kell emelni. És a szódaviz-adó sokkal

elviselhetőbb, mint a fogyasztási adó emelése. De a szódaviz-adót a vizórára alapítva abszurdumnak tartja. Ajánlja a költségvetés megszavazását.

Darvai Fülöp indítványozza, hogy az új adójavaslatokat a közgyűlés utasítsa el és kötelezze a tanácsot a költségvetés redukálására. Tiltakozik minden új adó ellen. A népnevelés czimen kivetett adót nem lehet adósságtörlesztésre fordítani. A szódaviz-adó csak a szegény népet sújtaná igazságtalanul. A bicikli-adót pedig csak akkor fogadja majd el, ha az equipageon járók is adó alá kerülnek.

Gerő János csak hozzávetőlegesen szól a költségvetés némely részéhez. Az itatópapírból a központban kevesebbet fogyasztanak, mint a különféle kerületi előjáróságok. És azok az előjáróságok fogyasztanak legkevesebb tintát, ahol legtöbb itatópapír fogy el. A tintatartókra is minden évben új kiadások szerepelnek, mi lesz a régiekkel? Százötven forintos nyomdai felszerelési cikkek, villamos motorok négyszáz forinttal vannak a költségvetésbe fölveve. Fölhozza tanulságos például a hirdető oszlopok és táblák ügyét. A tanács ezzel a czimen ezerötszáz forint kiadást és ezerötszázharminczöt forint bevételet vesz föl s így a vállalkozó, aki tízezreket nyer ezen az üzleten, ezen a rongyos néhány forinttal kenyereti le a fővárost, s a tanácsban még annyi élelmesség sincs, hogy a saját hirdetéseiért ingyenes kifüggesztését biztosítsa. Kerdezi hát a tanácsot és a közgyűlést, miért nem bontják fel ezt a halatlanszerződést? Egy másik abszurdum a főváros épületeinek a fűtése és világítása. Fűtésre huszonötezerkét százötvennyolcz forint kell évente s ebből kétezer nyolcz száz forint azoknak a napszámosoknak jár, akik a régi és új városházán a fát fölhoradják. A világítás is tizenhatezer forintba kerül. Fölhozza még a tisztogatásokra és bérkocsi kiadásokra fölvelt óriási összegeket. Kijelenti, hogy a tanács ugynevezett szigorú takaréklósága egy bátkát sem ér. Nem fogadja el a költségelőrányszatot s kéri, utasítsák a tanácsot új előterjesztés tételére.

(Még tíz szónok.)

Szólásra még tizen jelentkeztek s kilátás van arra, hogy a vita folyamán még többen is föliratkoznak — pedig ez csak az általános vita.

Az elnök, mivel az óra már nyolczra jár, Gerő beszéde után berekeszti a mai tanácskozást s a vita folytatását holnap délután négy órára halasztja.

VIDÉK.

* (A hunyadmegyei főispán beiktatása.) Gróf Bethlen Miklóst, Hunyadmegye új főispánját, tegnap iktatták be Déván. Az állomáson Torontál, Krassó-Szörény és Aradmegye küldöttségeinek élén Koncz Domokos polgármester üdvözölte az új főispánt a polgárság nevében, azután hosszú kocsisorral bevonultak a fellebogozott városba, ahol a megyeháza előtt a tisztikar élén Hollaky Artur alispán mondott üdvözölő beszédet. Este báró Szentkereszthy György volt főispán bucsulakomáján gyűlt össze a város és a megye közönsége. A lakomás Barcsay Kálmán és Lázár Árpád országgyűlési képviselők, valamint mások számos felköszöntőben méltatták a távozó főispán és Hollaky Artur alispán érdemeit.

Az ünnepélyes beiktatás tulajdonképen ma történt meg. Gróf Kun Géza vezetése alatt nagyobb küldöttség élén belépett a közgyűlési terembe az új főispán, akit viharos éljenzéssel fogadtak. Az eskületétel után gróf Bethlen Miklós főispán terjedelmes programbeszédet mondott. Igéretet tett, hogy felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül mindenkinek gyors és igazságos közigazgatás fogszolgáltatára állani.

Beszéde után perczéig tartó éljenzés tört ki.

Pogány helyettes főjegyző hosszabb beszédben tolmácsolta ezután a tisztikar érzelmeit, majd Delimanits torontálmegyei alispán kívánt szerencsét a vármegyének új főispánjához. Hollaky Artur mondott még rövid beszédet, melylyel a legjobb hangulatban végződött volna a közgyűlés,

ha Hosszu Ferencz nemzetiségi izü felszólalása diszsonans hangjával meg nem zavarja a közhangulatot.

A főispán nagy türelemmel hallgatta végig a támadásokat, amelyekre válaszul, kijelentette, hogy Magyarországon román vármegyét nem ismerünk s hogy az ő igéretei nem pusztá frázisok.

Ezután a tisztelgések hosszú sora következett. Döbben a főispán 300 terítékű ebédet adott.

* (Az ellenzéki pártok üdvözlése.) Eger város ellenzéki polgárai Horánszky Nándor címére érkezett telegrammban üdvözlük az ellenzéki pártokat mostani küzdelmük alkalmából. A távirat így hangzik:

„Eger város nagyszámmal egybegyűlt ellenzéki polgárainak mai gyűlése egyhangulag és nagy lelkesedéssel elfogadott üdvözlő irata elküldése előtt, ezennel távirati uton is üdvözlőnk kívánja az ellenzéki pártokat hazafini küzdelmük alkalmából. Zalar József elnök, dr. Csutorás László jegyző.”

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Szocialista sajtópör. Nagyváradról táviratozza tudósítónk: Az aradi szocialista lapok ellen ma volt ez évben a tizenötödik sajtóügyi tárgyalás. A sajtóbírószék ezúttal Hallai István ügyében ítélt, aki az aradi „Munka öre” című lapba írt izgatón cikket, amiért a hatóságok a szocialista lapokat elkobozták. A vádlott nem jelent meg a tárgyaláson s így a bíróság in contumaciam ítélte el Hallait két hónapi fogságra.

— A szegedi Panama. A Szeged város kárára elkövetett csalások bűnügyét tárgyalta ma a kuria. A bűnügy úgy jutott napfényre, hogy Várnai könyvkereskedő, a város jelenlegi szállítója, nyílt levelet intézett a közönséghez, amelyet ezerszámra osztogattak a városban. A nyílt levélben Várnai súlyos vádakkal illette Bába Sándort, aki a város szállítója volt, elmondván, hogy Huszka Lajos alszámvevővel egyetértve, azon nyereszkeskedett, amit a városnak nem szállított, de a számlákban kifizettetett magának. E levélre a főispán elrendelte a városi számlák megvizsgálását, amelyeket Huszka kezelt, midőn Bába szállította a város részére szükséges nyomtatványokat. A számlák megvizsgálása után kitűnt, hogy a várost Huszka és Bába tízezer forinttal károsította meg. Huszka Lajos alszámvevőt, Engel Adolf és Bába Sándor szállítókat, továbbá Friedmant, Bába könyvelőjét a törvényszék elé állították, amely el is ítélte valamennyit. Huszka Lajost csalásért és okirathamisításért három esztendői fegyházra, Engel Adolfot hat hónapi börtönre, Bába Sándort szintén hat hónapi börtönre, Friedmant pedig négy hónapi fogságra ítélte. A tábla Huszkat öt évi, Bábát két évi fegyházra, Engelt egy évi, végül Friedmant nyolcz havi börtönre ítélte. A kurian Tóth Gerő bíró referálta a bonyolódott bűnügyet négy teljes óran keresztül és két óra után a következő ítéletet hozta a legfelső bíróság: Huszka Lajos három és fél évi fegyházat, Bába Sándor pedig egy évi börtönt kapott. Engel Adolft és Friedmant Somarafelévi börtönt mért a királyi kuria.

— Osaló pénzhamisítók. Tóth József, aki mint notorius pénzhamisító e téren szerzett érdemeiért már három évi börtönben részesült, szövetkezett Czechmeister Ignác igali lakossal, hogy hamis bankókat fognak gyártani. Ladányi István nyomdász segítségével gépet is vásároltak. Aztán társak után néztek, hogy a vállalatához megteremtésük a szükséges anyagi eszközöket. Sorra szólították fel Bakó Antal, Kiss József és Müller Mihály öcsényi lakosokat, hogy álljanak be az üzletbe. Az első kettőnek nem volt pénze, de Müllertől sikerült kilencszáz forintot kicsalniok, miután felmutattak neki egy ötforintos és egy ötvenforintos bankjegyet, amelyet a gépen gyártottak. A bankjegyek nem voltak valami nagyon sikerültek, írott szöveg egyáltalában nem látható rajtuk. Müller azonban ezt nem vette észre és így elhatározta, hogy a gépet Tolnára szállítják és ott megkezdik az üzemet. Vésnöknek Legler Istvánt fogadták meg. A tolnai rendőrség azonban a gép szállításakor elfogta az

egész közkereseti társaságot, amelyet ma vont felelősségre a budapesti büntető törvényszék. Mivel azonban a bizonyító eljárás folyamán kitűnt, hogy a pénzhamisítás rendszeresen nem kezdődött meg, csupán pénzhamisításra való szövetség vétségében mondotta ki a törvényszék vétkeseknek a vádlottakat. Ezért Tóth Józsefet három havi, Czechmeister Ignácot egy havi, Kiss Józsefet tizennégy napi, Ladányi Istvánt tizennégy napi, és a becsapott Müller Mihályt 5 napi fogságra ítélte a törvényszék. Legler Istvánt és Bakó Antalt felmentették. Ugy az ügyész, mint a védőügyvéd felebbezték.

Gróf Széchenyi Andor válópöre.

Gróf Széchenyi Andor, Széchenyi Ödön pása fia, már régebben válópört indított a felesége, született Korosztolov Janaiska Helén ellen, akinek orosz földön van a hazája.

Az ifjú gróf tizenkilenc éves korában fiatalos könnyelműséggel nősült. Egy fürdőhelyen ismerkedett meg a nála jóval idősebb, de feltűnően szép orosz hölgyvel és legott megkérte a kezét. Édes apja mindent elkövetett, hogy megbiusítsa a házasságot és sokáig nem is akadt lelkes, aki a frigyet megáldotta volna. Végre egy orosz tábori pap jó pénzért összeadta őket. A házasság már azért is érvénytelen lett volna, mivel a pap egyik félre nézve sem volt illetékes és dispenczió nélkül vállalkozott az esketésre. Csakhogy nem akadt széles e világon fórum, ahol ezt a kifogást érvényesíteni lehetett volna.

A házasság második évében az asszonynak egy kis fia született. Ekkor a házastársak között már kitört az egyenetlenkedés. Az asszony a kis fiu születése után elhagyta a férjét s hónapokon keresztül szerte-széjjel kóborolt a világon, úgy hogy nem is lehetett őt pörbe fogni. De a gróf személye után illetékes bíróság sem akadt egészen 1894-ig, amikor nálunk az új házassági törvény életbe lépett. A gróf ugyanis, bár magyar állampolgár, nejevel állandóan sohasem lakott Magyarországon. Az új házassági törvény végre megadta neki erre a módot. Nem lévén ugyanis a grófnak és nejeének itthoni lakása, viszont magyar honos dolgában csak hazai bíróság mondhatván jogérvényes ítéletet, gróf Széchenyi Andor bíróság-küldésért folyamodott a magyar igazságügyminisztériumhoz, amely aztán a válópör elintézésére a budapesti törvényszéket delegálta.

Eközben gróf Széchenyi Andor nagy szorgalommal gyűjtötte kilencz éven keresztül a válóperhez szükséges bizonyítékokat, és a törvényszékhez beadott keresetében elmondja, hogy neje botrányos életet folytat, az udvarlók egész légiója jár nyomában és hogy ezért egy olasz fürdőhelyről ki is tiltották. Majd azzal kompromittálta a grófi címet, hogy minden művészi képesség nélkül és noha nem volt részörülve, színésznőnek, később pedig Sárvári Ilona név alatt orfeumi énekesnőnek szerződött el.

A bíróság a vádkereset alapján kitűzte a békéltetési tárgyalást, amely azonban nem járt eredménnyel. A törvényszék erre még ez év tavaszán kimondotta az ideiglenes elválasztást hat hónapra.

Ez a hat hónap most van folyamatban. De már előzőleg pör támadt a házastársak között a most már tizenkét esztendős Lipót fiuk miatt.

Az apa ugyanis követelte a gyermekét, mert — nygmond — a felesége erkölestelen életet él s megeméltelje a gyermek lelkiületét.

Az anyja erre visszavágott. — A grófnak nincsen semmi jövedelme, rendes lakása sincsen és kegyelemkenyeren él.

Ez a pör az árvaszéknel kezdődött, amely ki is mondta, hogy a gyermek az apát illeti. Az anyja erre a budapesti közigazgatási bizottsághoz fellebbezett, amely az árvaszék határozatát feloldotta és utasította azt, hogy nyomozza ki, van-e a grófnak rendes lakása, vezet-e rendes háztartást, mennyi vagyona van stb. Nyomozza ki továbbá, minő életet folytat az anyja és minők a vagyoni viszonyai. E nyomozások befejeztével majd hozzon újabb határozatot.

Időközben azonban megindult a válópör s az árvaszék most már a bíróságra bizta az egész ügy lebonyolítását.

A gróf erre a törvényszékhez beadványt intézett, amelyben azt erősítette, hogy neki igenis van rendes lakása Bécsben, vagyona is van, jó módban eltarthatja a gyermekét. Ellenben az asszony kicsapongó életet folytat, legutóbb is valami Luigi Leonisi nevű olasz tenoristával járt-kelt.

A grófné erre is felelt. Elmondotta, hogy Széchenyi Andor csak a vagyonára utazott. Mert hiszen ő guzdag nő volt: az apja államtitkár az orosz kormányánál, azonkívül császári titkos tanácsos és tengernagy. Amikor aztán elfogyott a pénz, a férje rárohant, a füléből kitepte a függőit, sőt egy izben revolverrel rá is lölt.

Mindezekre a körülményekre nézve persze sok tanut hallgattak ki, hol az orosz, hol a bécsi, hol más külföldi hatóságok útján. A nő legutóbb három új tanut jelentett be, akiket megint Pétervárott kellett volna kihallgatni. Ez ellen a gróf tiltakozott, mert a pört megint elhuzta volna egy-két évre.

A törvényszék úgy döntött, hogy a bejelentett három új tanu kihallgatása fölösleges. Együttal kötelezte az anyát, hogy a gyermeket adja ki a grófnak.

A királyi ítélőtábla második polgári tanácsa Csilléri Kálmán táblai bíró előadása mellett ma délelőtt a törvényszéknek fentebb jelzett két végzésével foglalkozott.

A tábla a bizonyítási eljárás kiterjesztésének kérelmét visszautasította, a gyermek elhelyezése dolgában pedig megváltoztatta a törvényszék végzését s kimondotta, hogy a kis grófnak az anyjánál kell maradnia. A válópörrel a királyi ítélőtábla érdemben természetesen nem foglalkozott.

SPORT.

+ Nagy osztalékok. Az elmúlt évben a legnagyobb osztalékok a következők voltak: Wilful 5: 252, Álmos 5: 178, Water Lily 5: 155, Hebe 6: 136, Gagerl 5: 132, Feleség 5: 124, Hátor 5: 123, Oriflame 5: 122, Györgyike 5: 119 stb.

+ A hamburgi nagy díj. A jövő évi százezer márkás hamburgi nagy díjat, melyben lovaink nem egyszer győztek, május 28-án futják, tehát egy héttel korábban, mint az utóbbi években.

+ Jockey-handicap. A bécsi „Sport” érdekos handicapet közöl a jockeykről, melyet egy magát meg nem nevezni akaró sportsman küldött hozzá. A handicap a következő:

Gátversenyekben:

	Kg.		Kg.
Frank Sharpe	82	H. H. Huxtable	56
Adams	81-5	A. Bulford	52
Barker	81	Sands	47-5
Smith	80	Slack	47
Hyams	79	Mac Farlane	46-5
Clemison	77	Westwood	46
Gilchrist	76	Prudames	45-5
S. Bulford	73	Milne	45
Wilton	72	Spunner	44
Poole	71	Joyce	43-5
Frank Hesp	68	Sydenham	43
Park	62-5	Peasnell	42-5
Peake	62	Finan	42
Marsh	61	Laznik	41
Griffiths	58	Lovász	41

Zászlók között:

Williamson	80	Buckenham	66
Barker	79-5	Salter	65
Wheeler	76	A. Bulford	64
Printen	74	Kovács	63
Rosak	73-5	Csompóra	61
Jekyll	73	Shejbal	60
May	72	Morris	59
Frank Hesp	69-5	Slinn	58
Geoghegan	68-5		

E handicapre csak az a megjegyzésünk, hogy még pusztá teoriának is nagy képtelenség. Az urlovasoknál, ahol lovaglási képesség dolgában nagyobb a különbség, sem létezhetik olyan nagy eltérés. Ha egy jockey egy stoneval (hat kg.) jobban lovagol, mint a másik, már ez is horribilis különbség. Aztán, ha ettől a skálától el is

tekintünk, a sorrend is indokolatlan. Gilchrist és Wilton az idén olyan bravúrosan lovagoltak, hogy háttrán Hyams és Cleminson fölé lehet őket helyezni, ellenben Huxtable csak mégis nem olyan jó, mint a kis Marsh, aki Mindig jockeyjének az ismeretlen handicaper szerint, hat kilogrammot czedalhat.

EGYESÜLETEK.

A gyermekekért. A nemzetközi gyermekvédő kongresszus előkészítő nagybizottsága ma délután hat órakor Rakovszky István elnöklése alatt látogatott gyűlést tartott a vármegyház közgyűlési termében. Az elnök bejelentette, hogy József főherceg elvállalta a kongresszus védnökségét. Azután a titkár tudomásul adta, hogy az igazságügyminiszter tízezer forintot, a belügyminiszter pedig ötszáz forintot adott a kongresszus céljaira. A főváros pénzügyi bizottsága azt a javaslatot terjesztette a közgyűlés elé, hogy járuljon hozzá négyezer forinttal a kongresszus támogatásához. A kongresszust 1899. szeptember 13-tól 17-ig tartják meg, valószínűleg a Nemzeti Múzeumban.

A „Szabad Lyceum“ a múlt évben életbe léptetett intézményét, előadási sorozatait egyesületek klubhelyiségeiben, az idén tegnap kezdte meg a Pénzügyminiszteri Tisztviselők Országos Egyesületében. Az egyesület részéről Lukács József és Székely Ferencz bankigazgatók, a „Szabad Lyceum“ részéről Joannovics György elnök és több igazgatósi tag jelenlétében. A sorozatot Névy László nyitotta meg „A magyar politikai szónoklatról“ tartott első előadásával, amelyben a magyar politikai szónoklat kezdetének áttanulmányozása után az 1790—91-iki országgyűlésen nyilvánult magyar politikai szónoklat eseteleése között különösen idősb báró Wesselényi Miklós kimagasló szónoki alakjával foglalkozott. Csütörtökön, december 1-én esti 7 órakor a Magyar Tanítók Kaszinójában Hegedűs István dr. tart előadást „Prometheus a világtudalomban“ ezimen.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A császári és királyi Ház és a külügyek közös minisztere Panfil Guidó, boodeni báró Spens Henriket, dr. Schwegel Jánost, gróf Stadnicki Antalt és lovag Chiári Rudolfot a császári és királyi konzulsági akadémia végzett növendékeit, továbbá hallenburgi Haller Agoston és dr. Junker Emil császári és királyi törvényszéki gyakorlatokat konzulsági attachékká, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Keresztész Lajos és Schmidt Hermann okleveles tanítókat a horgosi állami elemi népiskolához rendes tanítókká, Szász Elek és Bakó László okleveles tanítókat az új-székeslyi állami elemi népiskolához rendes tanítókká, Zách Etelka okleveles tanítónőt a felső-metesiczi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé kinevezte.

Árverések a fővárosban. Kuttin Artur J. ingóságai VI. Hajós utca 28. december 1. Peck Sámuel ingóságai VII. Ovodai-utca 26. és István-ut 12., továbbá VIII. Szigetvári-utca 28. december 1. Martinelli Antal ingatlanai II. Fő-utca 77. I. 10. december 28. Kemény leidorné ingatlanai V. Alkotmány-utca 22. december 23. Stern Ignácz ingóságai VII. Akácfa-utca 54. december 3. Ledniczky Márton ingóságai VIII. Pál-utca 5. december 1. Weisz Salamon ingóságai VII. Hungária-körút 235. december 2. Pfahm Károly és Társai ingóságai VII. Károly-körút 9. december 1. Berchtold Artur gróf ingóságai IV. Kecskeméti-utca 7. december 3. Rémi Róbert ingóságai VIII. Kerepesi-ut 41. december 1.

Árverések a vidéken. Prich Károly ingóságai Újpesten december 1. Krivda György ingatlanai Kaszán 1899. február 28. Dobrókocz Sztankó ingatlanai Bolmányban (Dárda) 1899. január 30. Olár Dénesné ingatlanai Kolozsvárt december 20. Babos Jánosné ingatlanai Doroszló (Ápatin) községében december 28. Tatár Gusztáv ingóságai Gyulán december 3. Bagárczi László ingatlanai (Német) Billed községében december 1899. február 7. Bölsni Odonné ingatlanai Szilagy-Somlyón december 30. Reinlein Erigyes ingatlanai Szaják (Nagy-Kikinda) községében 1899. február 8. Hertsmann József ingatlanai Szar (Vas) községében december 20. S. Pálkás Ilés ingatlanai december 22. Csincsurák Istvánné ingatlanai Pivnicza (Hód-szék) községében december 17. Sztravenik Ferencz ingatlanai Nagyváradon december 31. Fieber Mátyás ingatlanai Szent-András (Neszider) községében december 20. Pollák Henrik ingóságai Pozsonyban december 15. Demarten Emil ingóságai Orsován december 5. Huzár József ingóságai Tarzalon (Tokaj) december 13. Kovács Julia ingatlanai Pécel (Gödöllő) községében december 19. Tegrei Aranka ingóságai Sz. Keresztúron december 2. Tóth Ferencz ingatlanai Bogoszló (Csorna) községében december 22.

Pályázatok. (Budapesti Közlöny 275. szám.) Állatorvói állásra Krasna székelyföld, a segesvári pénzügyigazgatóság kerületében pénzügyi személezi

állásra, a nagyváradi ügyészségnél szolgai állásra január 8-ig, a lévai pénzügyigazgatóság kerületében fogalmazógyakornoki állásra két hét alatt, a szászrégeni adóhivatalnál ellenőri állásra két hét alatt, a löcsei pénzügyigazgatóság kerületében főgyűlési állásra két hét alatt, a felső-vissói járásbírósnál díjnoki állásra két hét alatt, a kolai (Zombor) járásbírósnál aljegyzői állásra két hét alatt, a kassai törvényszéknél bírói állásra két hét alatt, a szászrégeni (M.-Vásárhely) járásbírósnál telekkönyvi átalakító díjnoki állásra két hét alatt lehet a folyamodványokat benyújtani.

NYILT-TÉR.

A legnagyobb gavallérok

is viselhetnek feltűnő olcsó árért kézen kapható uri ruhákat, ha szükségleteiket nálunk szerzik be. A mesterszabást czégünk előkelő hírneve biztosítja, a munka kivételét pedig az üzlet képe elárulja. Méret utáni megrendésekre külön szövetraktárunk van, kizárólag tiszta gyapjú- és valóban gyönyörű mintájú keimekből.

Karácsonyi és Társa

IV. ker., Múzeum-körút 39.

Cselédek betegség esetében kórházban és egyéni költségen való ápoltatását elvállalja. — minden mellékdíj nélkül évenként csupán csak 1 frt 50 kr-ért, illetve 6 évre előre fizetett 7 frt 50 kr-ért a Zionjótékonyági egyesület VII., Erzsébet-körút 26. (Telefon 50—49.)

Látványosságot

„Kereskedés és sportcsarnok“ megnyitása december 1. és 4-én VI., Bóval-utca 18. (a m. kir. Opera mellett.) Lány-tanulók, kerékpár, kerékpár-korcsolya (skating-rink), csebilövészet és szilhetikai gyakorlatok. Legnagyobb kényelemmel berendezve, kávé, fűt- és rántatás, sítő, buffet és szalonnal. Vendégek szívesen láttnak. Megtekintésért kéri.

Fodor Károly és Társa.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, november 30.

	nov. 30.	nov. 29.
	cents	cents.
Buza decemberre	72 ³ / ₈	73 ¹ / ₈
„ áprilisra	74	74 ³ / ₈
„ májusra	70 ⁷ / ₈	71
Tengeri decemberre	39	39

Chicago, november 30.

	nov. 30.	nov. 29.
	cents	cents
Buza decemberre	65 ³ / ₈	65 ³ / ₈
Tengeri decemberre	33 ¹ / ₈	33 ¹ / ₈

Ipar- és kereskedelem.

Országos Iparegyesület. Az egyesület kézmű- és kisipari szakosztálya tegnap délután Ráth Károly elnöklése alatt ülést tartott. Az elnöki előterjesztések után Gelléri Mór egyesületi igazgató felhívta a szakosztályi tagok figyelmét a fővárosi iparhatósági megbízottak választására, mely december 16-án lesz. Krausz János indítványára a szakosztály elhatározta, hogy felkéri a főváros hatóságát, hogy ezental legalább hat héttel előbb tegye közzé a választás napját. Ezután dr. Soltész Adolf tartott felolvasást ezzel a czimmel: „A kisipar a kamarai jelentésekben“ és tüzetesen vizsgálta azt a képet, melyre az eddig megjelent kamarai jelentések a kisipar fejlődéséről és hanyatlásáról adnak. Több folyó ügy és szakvéleményelintézése után a szakosztály megette ajánlásait az iparegyesület ez évi díszérmeire s végül megtörtént a tisztújítás. A kereskedelmi miniszter által fölvetett kérdést, vajjon a szobafestő, mázó, aranyozó és czimfestőipart egy iparigazolvány alapján lehet-e kumulatív üzni, a szakosztály egyértelműleg úgy véli elintézendőnek, hogy minden iparos csak azt a mesterséget űzze, amelyre képesítése alapján vagy a törvény egyéb rendelkezéseivel képest iparigazolványt szerzett. Ezzel az ülést véget ért.

Szegedi kereskedelmi és iparkamara. A kamara tegnap tartotta a havi teljes ülést Szarvady Lajos elnöklése alatt. Az ülés tárgyalásairól a következő tudósítást vesszük: Jelentést tett az elnök arról, hogy a kamarák által kitűzendő szakirodalmi pályakérdésekre eddig évi 800 forint áll rendelkezésre, továbbá Hódmezővásárhelynek a helyközi távbeszélő forgalomba való bevonásáról és a Ferencz József-csatorna torkolatának Ó-Becsére való

áthelyezéséről s a forgalom megnyitásáról, végül pedig arról, hogy a hódmezővásárhelyi pályaudvar kibővítéséért fölirat intézett a kereskedelemügyi miniszterhez. A közös bizottság javaslatára a kamara egyhangulag megválasztotta levelező tagjának Back Bernát szegedi gőzmalomtulajdonost. Föliratot határozott el a teljes ülés a Hódmezővásárhely-Szeged-Budapest közli vasuti összeköttetések helyes megváltoztatásáért, részletesen kijelölve a módokat, melyek mellett Vásárhelyről és Vásárhelyre a szeged-budapesti gyorsvonatokhoz csatlakozás biztosítandó. Tárgyalta a teljes ülés az országos ipartanács megalakítására vonatkozó miniszteri leiratot és a kamara képviselőjeül az országos ipartanácsba K u l i n y i Zsigmond titkár választotta meg és küldötte ki. Tudomásul vette a teljes ülés, hogy a honvédségi lábhalli szállításhoz a kerület iparosai összesen 2700 párra kaptak megbízást. Fölterjesztést fogadott el a kamara, melyben megsürgöti a Csongrád megyében még a múlt év folyamán tervbevetett háziipari szervezet keresztyulvalét. És megújította a kamara a szervezetre vonatkozólag megokolya fölterjesztett javaslatát, hogy a megye hat pontján létesítsenek oktató tanfolyamok és a háziipari czikk értékesítését intéző felügyelő-bizottságok. Az elnökség előterjesztése folytán készséggel vállalkozott a kamara a jövő év szeptemberében Szegeden tervezett országos gazdasági kiállítás mezőgazdasági és háziipari csoportjának rendezésére és tudomásul vette, hogy erre már megígérték közreműködésüket az érdekelte budapesti, aradi, temesvári, nagyváradi és debreczeni kamarák, Segélyül megszavazott a kamara a szegedi nőipariskolának 150 forintot, melyből 50 forint rajzmioták beszerzésére szolgál, és szorgalmas tanulók jutalmazására ösztöndíjjal 50 forintot, a zentai iparossegédek továbbképző tanfolyamára pedig 75 forintot.

Fizetés megszüntetések. A W e i s z és S c h w a r z helybeli kézműtanúgykereskedő czég ma beszüntette fizetéseit. A passzívát kötszázhuszezer forintra teszik és kizárólag osztrák gyárosok vannak érdekelve. — A bécsi Creditoren Verein a következő fizetési megszüntetéseket jelenti: Mini A. Fiume, Ornstein Samu Munkács, B ü c h l e r Ferencz Füle, B r a u n Simon Pozsony, R o h a c s Jakab Ápatin.

Országos nyomtatvány-kiállítás. A Könyvnyomdászok Szakköre a jövő év husvétján országos nyomtatvány-kiállítást óhajtat rendezni. Ez a kiállítás eltérne a szablonos és inkább csak a külszínre adó egytetemes kiállításoktól, amennyiben tisztán szakszemponthól mutatná be a beküldött és kiállításra szánt anyagot. Szakemberek rendeznek ezt szakemberek számára, és a gyakorlati élet terén működő férfiakból álló bizottság mondana azok felöl ítéletet. E kiállítás czélja az, hogy ez alkalommal megbizonyosodjunk afelöl, milyen nívón áll a mi nyomdászatunk a külfölddel szemben. Ebben az ügyben felhívás ment szét az ország összes nyomdatulajdonosaihoz.

A fogyasztási szövetkezetek ellen. A soproni kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére több kamara felterjesztést intézett báró Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszterhez, aकिनak figyelmét a fogyasztási szövetkezetek korlátozásának szükségességére irányították. — Az aradi, soproni, kassai és miskolci kamarák felterjesztésükben törvényhozási intézkedést kérnek a szövetkezetek alapításának korlátozására és különösen működésük ellenőrzésére nézve. A budapesti kereskedelmi és iparkamara a napokban fog e kérdéssel foglalkozni.

Kőbányai sertésspácz, nov. 30. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban) 47-5—48-0 kr-ig. Közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 46—47 krajczár. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 48-5—49-5 kr-ig. Közép (páronkint 251 320 klgig terjedő súlyban) 49—50-0 kr. Könnyű (páronkint 250 klgig terjedő súlyban; 50—50-5 kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klg. felüli súlyban 47-5—48 krajczár, közép (páronkint 240—260 kilogramm súlyban) 47—47-5 krajczár. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban, 45—46 krajczár. Sertésspáczszám: 1898. nov. 28. napján volt készlet 37933 darab, nov. 29-én felhajtott 621 db, november 29-én elszállított 314 darab, november 30-ára maradt készletben 38240 darab. A bizott sertés tizletirányzata lanya.

Budapesti konzum-sertésvásár, nov. 30. A fercenzvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvására 1898. nov. 29-én érkezett 497 drb. Készlet 778 darab, összes felhajtás 1275 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 559 drb. Elszállított maradt 716 drb. Napi árak: 120—180 kilós 44—46 kr., 220—280 kilós 45—47 krajczár, 320—380 kilós 46—47 kr., öreg nehéz 45—46 krajczár, malacz 36—40 krajczár. A vásár hangulata lanya volt.

Pénzügy.

Az állampénztári kimutatás. A pénzügy-miniszter ma tette közzé a magyar korona országaihoz tartozó állami pénztáraknál 1898. július 1-től szeptember 30-ig terjedő időszakban előfordult bruttó bevételekről és kiadásokról szóló szakasos kimutatását. Eszerint a folyó év harmadik negyedében az összes bevételek 133.67 millió forintot, az összes kiadások 132.38 millió forintot tettek ki. A múlt év megfelelő időszakaihoz képest az államháztartás mérlege ezidén a következőleg alakul:

	Bevételek		Kiadások	
	1898	a múlt évhez képest	1898	a múlt évhez képest
I. évnegyed	114.13	+ 1.13	143.66	+ 9.40
II. "	117.61	+ 1.96	113.47	- 1.62
III. "	133.67	- 2.36	132.38	- 0.56
	465.40	+ 0.73	389.51	+ 7.22

Az összes bevételek a folyó év első három negyedében 465.40 millió forintot tettek, ami a múlt év megfelelő időszakához képest 0.73 millióval több, az összes kiadások 389.51 millió forintot tettek, ami a múlt év megfelelő időszakához képest 7.22 millióval több. Eszerint az ideai mérleg 6.49 millióval kedvezőlenebb. Ez a körülmény azonban nem sokat nyom a latban, mert nem a bevételek maradtak hátra, hanem a kiadások nagyobbodtak, még pedig jó részben átmeneti kiadásokról van szó. Ami különösen a harmadik évnegyedi kimutatást illeti, annak a mérlege 1.80 millióval kedvezőlenebb, nevezetesen a bevétel 2.36 millióval, a kiadások 0.56 millióval voltak kisebbek, mint tavaly a harmadik évnegyedben. De a bevétel esőkenése ezúttal nem oly természetű, hogy aggodalomra adhatna okot. Mert hiszen az egyenes adóknál, a bélyeg- és jogilletékekénél, a vasutnál, postánál és táviradónál emelkedtek a bevételek. Jelentékeny bevételi esőkenés mutatkozik ellenben a pénzügyi részénél azért, mert a magánszámlára való aranypenzveretés ebben az évnegyedben kisebb volt. 4.08 milliót tesz ki ez a pénztári bevételi kevesbbség, mi ha nem volna, az évnegyed mérlege a múlt évhez képest igen kedvezően alakult volna. Ha tehát a múlt év kedvezőtlen gazdasági viszonyaival az idén az állami bevételek akként folynak be, hogy az első három negyedében meghaladják a tavalyi bevételeket, akkor teljes bizalommal nézhetünk az évi mérleg eredménye elé, annál is inkább, mert a harmadik negyedben az állami bevételek rendszerint kedvezően szoktak alakulni.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, november 30.

Jó ideje, hogy utoljára láttuk a tőzsdetűkár-ság portáján ezt az elfakult táblácskát és már-már azt hittük, hogy a jól kiérdemelt nyugalomba helyezték a létesítendő börzemuzeum számára. De íme kikeresték megint a lomtárból, azért mert a mai napon csak husz tétel buza kelt el, tehát gyér forgalom volt, ellentétben a tegnapi nappal, amikor huszonkét tétel került forgalomba. A tőzsdetűkár-ság definíciója szerint ennél fogva a huszas képezi a határt, amelynél eldől, hogy megjelen-e vagy sem a hivatalos lista.

Erről mitsem tud ugyan az erre vonatkozó szabályzat, mert annak hatodik szakasza világosan kimondja, hogy:

„A áruüzleti tükár jegyzéket vezet a gabonacsarnokban délelőtti készáruban létrejött kötésekéről és azt délelőtti háromnegyed 12 órakor a tőzsde és a gabonacsarnok hirdetőtábláin ki-függeszti.”

Felhívjuk a tőzsde tanácsát, hogy e magaalkotta szabályzatnak saját közegénél feltétlen érvényt szerezzen.

Mert a gazda, aki néhány vagon búzáját felküldi eladásra, arról akar hivatalos for-

m á b a n meggyőződnie, hogy az ő árúja miként kelt el, tekintet nélkül arra, hogy az aznapi forgalom élénk volt-e vagy sem. — Nem szólva, azonban a termelőkről, a kereskedők is minden körülmények között érdeklődnek az árak iránt. Nem is találhatunk arra indokot, hogy miért nem volna érdemes gyöngébb üzletnél is a létrejött eladásokat nyilvánosságra hozni.

A tőzsde fennállása óta például még nem fordult elő oly eset, hogy a szokványgabonában létrejött kötések nem regisztráltak volna, noha szélsőséges idején nem tartozik a ritkaságok közé, hogy egyes határidőkben éppen csak egy-egy schlus létesül a délelőtti, vagy délutáni tőzsdén.

Ez üzletágra nézve azonban nem létezett soha a „ma nincs értesítés”, mit is akarnak ezzel demonstrálni? Talán azt, hogy nálunk a p a p i r g a b o n á r a fektetik a fősúlyt? Hisz azt sajnos, ugyis tudjuk. Helyén volna azonban, ha legalább megóvnák a dekorumot és a készáruüzletről is szereznének hivatalos tudomást, még akkor is, ha kizárólag a lenézett „vagonárú” kerül forgalomba. Az a két-három kocsiakománny sokszor egy-egy termelőnek egész évi keserves keresményét képviseli!

Az áruüzleti árjegyző bizottság negyven tagja amúgy is csak immel-ámmal tölti be tiszttségét, amelyről a szabályzat kiemeli, hogy az „tisztelési állás és díjazással nincs egybekötve.” No hiszen meg is látszik a bizottság működésén.

Hát végre ami a búzát illeti, az még hagyján. E cikket még jegyzik, úgy a hogy. Rozs és zab azonban már ritkábban részesülnek e szerencsében. Árpának pláne csak sátoros ünnepek alkalmával szorítanak egy kis helyet a jegyzékben.

Azonban a tengeri! Ez ugyancsak mostohája a tőzsdének.

A budapesti börzén nyilván nem tudják, hogy Magyarországon kukoriczát is termelnek, nincs tudomásuk arról, hogy e terméket a gabona csarnok közvetítésével el is szokták adni. Azt tudják, hogy tengerit májusra „kötnek”, hogy aztán prolongálják, vagy stornirozzák, ringelik vagy becvikkelik, de hogy a csöves tengerinek más missziója is van, mint az, hogy a nyári hónapokban Braun-nál feltálatassék, hogy azt ősszel morzsolják, és hogy a morzsolts tengeri fontos kereskedelmi árucikket képez, erről ugyilátszik mitsem tud a tőzsde vezetősége. Mi legalább oly eladási jegyzéket, amelyen kukoricza is szerepelt volna eddigéle nem látunk.

A mai üzletről tehát a hivatalos ciceronének hiányában saját feljegyzéseink alapján kell beszámolnunk.

Megfelelő rovatunkban elősoroljuk a létrejött készáru eladásokat, amelyek búzánál öt krajczáros áresőkenést, a többi cikknél változatlan árakat tüntetnek fel.

A készáruüzlet tehát — amint előrelátható volt — kedvetlen hangulatban folyt le.

Ugyancsak lanya volt az irányzat a határidőpiacon, ahol zárul buza márcziusúra 9 forint 70 krajczáron, áprilisra 9 forint 51 krajczáron, májusra (nouveauté!) 9 forint 25 krajczáron, szeptemberre —, októberre 8 forint 40 krajczáron. Továbbá jegyez a márcziusi rozs 8 forint 52 krajczárt, a tengeri 4 forint 35 krajczárt, a zab 5 forint 98 krajczárt. Tehát főleg a buza határidők szenvedtek jelentékenyebb veszteséget.

A külföldi piacok lanyhák. Amerikában a visible supply emelkedése, ami a búzát illeti, a Bradstreets szerint még jelentékenyebb és pedig kitett az állomány ezer bushelben

	e héten	a múlt héten	különbség
buzában	45-998	42-985	+ 3-008
tengeriben	29-397	30-861	- 1-464

Az árak egy czentig terjedő veszteséget szenvedtek.

Ma Berlin, London nyugodt irányt, Liverpool 1/2 pennys olcsóbbodást jelentett.

Egyedül Párisban volt valóságos haussemozgalm. Sajnos azonban csak a mai nappal vég-

ződő novemberi terminus emelkedett (és pedig mindjárt 1/4 frankkal). De hát ez bennünket nem érdekel!

Előfordult készáru-eladások.

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 79-5 k. 10.67-5 frton, 200 mm. 79-5 k. 10.70 frton, 200 mm. 79 k. 10.70 frton, 100 mm. 79-5 k. 10.65 frton, 500 mm. 79 k. 10.65 frton, 100 mm. 79 k. 10.55 frton, 100 mm. 79 k. 10.50 frton, 100 mm. 79 k. 10.40 forinton, 100 mm. 79 k. 10.45 frton, 100 mm. 78-2 k. 10.45 frton, 100 mm. 78-3 k. 10.45 frton, 100 mm. 78 k. 10.55 frton, mind három hónapra.

Pestvidéki: 200 mm. 79-5 k. 10.70 frton, 100 mm. 78 k. 10.45 frton, 100 mm. 78 k. 10.30 frton, mind három hónapra.

Felsőmagyarországi: 300 mm. 78 k. 10.40 frton, 100 mm. 79-5 k. 10.50 frton, mind három hónapra.

Raktár: 700 mm. 78 k. 10.40 frton, 600 mm. 76 k. 10.20 frton, mind három hónapra.

Rozs. 200 mm. pestvidéki Budapest 8.47-5 frton, 300 mm. pestvidéki Budapest 8.43-5 frton, készpénzben.

Zab. 200 mm. Budapest 6.10 frton, 600 mm. 6.05 frton, 200 mm. 6.02-5 frton, 280 mm. 5.80 frton, 100 mm. 5.75 frton készpénzben.

Tengeri. 100 mm. Versecz 3.60 frton, 100 mm. Temesvár 3.67-5 frton, 300 Perjámos 3.65 frton készpénzben.

Árpa. 100 mm. takarmány Budapest 6.40 forinton készpénzben.

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	ó vagy új	tiszavid.	100 kgr. készpénz-ára		100 kgr. készpénz-áru	
			frtól	frtíig	frtól	frtíig
Buza	uj	tiszavid.	74	—	75	9.95 10.10
			76	10.15 10.25	77	10.30 10.35
			78	10.40 10.50	79	10.55 10.60
			80	10.65 10.70	81	—
" "	" "	pestvidéki	74	—	75	9.90 10.05
			76	10.10 10.20	77	10.25 10.30
			78	10.35 10.45	79	10.50 10.55
			80	10.60 10.65	81	—
" "	" "	fehérm.	74	—	75	9.95 10.10
			76	10.15 10.25	77	10.30 10.35
			78	10.40 10.50	79	10.55 10.60
			80	10.65 10.70	81	—
rozs	" "	elsőrendű	70-72	8.50 8.55		
			másod.	8.40 8.45		
árpa	" "	takarm.	60-62	6.20 6.50		
			szeszűz.	62-64	6.80 7.60	
" "	" "	sűrfőzésre	64-66	7.80 8.70		
zab	uj	" "	39-41	5.75 6.10		
tengeri	ó	" "	hátsági	5.50 5.55		
			másnemű	5.45 5.50		
repce	ó	" "	káposzta	—		
			másnemű	—		

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárata			Leszámló árfolyamok
		november 30-an	november 29-án	november 28-án	
buza	október	—	—	—	—
	november	—	—	—	—
" "	márczius	9.70	9.72	9.74	9.75
	október	—	—	—	—
" "	november	—	—	—	—
	márczius	8.53	8.55	8.54	8.55
tengeri	október	—	—	—	—
	november	—	—	—	—
" "	május	4.83	4.85	4.82	4.83
	október	—	—	—	—
" "	november	—	—	—	—
	márczius	5.97	5.99	5.96	5.98
repce	augusztus	12.25	12.35	12.30	12.40

Előfordult határidőkötések.

Délelőtt. Buza márczius 9.74-71-72-69-9.71 forinton, április 9.52-54-9.50 forinton. Rozs márczius 8.53-50-8.53 frton. Tengeri május 4.80-86-4.84 forinton. Zab márczius 5.97-5.98 forinton.

Délután. Buza márczius 9.70-71-9.70 forinton, április 9.51-52-9.51 forinton. Rozs márczius 8.52-53-8.52 frton. Tengeri május 4.86-87-85-4.86 forinton. Zab márczius 5.97-5.98 forinton. Repce augusztus 12.40-12.50 forinton.

Raktárállomány:

Közraktár: Buza 88600 mm. Rozs 5600 mm. Árpa 54300 mm. Zab 26700 mm. Tengeri 8900 mm. Liszt 9400 mm.

Raktárház: Buza 56034 mm. Rozs 2868 mm. Zab 2833 mm. Tengeri 202 mm. Liszt 1142 mm.

Silos: Buza 26200 mm.

Gabonaforgalom:

1898. november 29.

Table with columns: érkezett méter mázsá, elszállított méter mázsá. Rows: búzából, árpyból, zabból, tengeriből.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, november 30.

A tőzsde csendes irányzattal indult. Utóbb azonban kedvezőbb külföldi jelentések szilárdítólág hatottak és úgy nemzetközi értékek, mint helyi papírok emelkedtek.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 338.25-359.60, Jelzálogbank 247.50-248.—, Osztrák hitelrészvény 358.50-359.—, Osztrák-magyar államvasut 357.—357.30, Rimamurányi 277.90-278.50, Magyar általános kőszénbánya 87.50-88.— forinton.

A déli tőzsdén előfordult kitések: Közúti vasut 372.50-373.25, Villamos vasut 227-222.50, Magyar hitelrészvény 338.25-339.—, Ma-Magyar jelzálogbank 246.75-247.75, Rimamurányi 276.75-278.25, Osztrák hitelrészvény 358.60-359.60, Osztrák-magyar államvasut 356.50-358.30, Lujzamalom 186-188, Aszfalt 222-225, Weitzer 254.50-257, Franklin 275, Cukoripar 124-125.50, Cukoripar elsőbbség 157 forinton.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.25-1.75 forint, 3 napra 4.—5 frt, december utóljára 8.—9.— forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: nov. 30., nov. 29. Rows: Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámítoló bank, Rimamurányi vasut, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: nov. 30., nov. 29. Rows: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámítoló bank, Rimamurányi vasut, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, november 30. Z s i r a d é k l a n y h a irányzatu. Szilva ára olcsóbbodott. Szerbiai effektív áru 120 darabos 6.75 forinton, száz darabos 8.75 frton és 85 drhos 13.50 frton kelt métermázsánkiint. Szilvaiz változatlan áron kelt.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Faj, Ar 200 kllgrammonkiint, Pénz, Áru. Rows: Bismutászir ingyen hordó, Szalonna, Szilva, Kész áru, Zsákban együtt, pörnyály tisztán, helyi helyett, Szilva, Hátridőre, Miből, 500grammonkiint, Szilvaiz, Kész áru, ingyen hordó, Szilvaiz, Hátridőre, ingyen hordó, Mészmag.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, november 30. A vásári forgalom: Használ forgalom lanya, árak szilárdak. Baromtílnál lanya, árak szilárdak. Halban lanya, árak változatlanok. Tojásnál lanya, árak szilárdak. Zöldsegnél lanya. Gyümölcsnél lanya, árak változatlanok. Fűszereknél csendes. Időjárásborult, esős. A központi vásárcsarnokban nagyobb eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hús. Marhahús hátulja I. 52-54 frt, II. 48-52 frt. Birkahús hátulja I. 38-40 frt, II. 34-38 frt. Borjúhús hátulja I. 55-60 frt, II. 50-55 frt. Sertésbús isrendü 46-52 frt, vidéki 36-46 frt (Mindon 100 kil nkint). Kolbász füstölt 50-80 kr (kilónkiint). Sertésbús hordóval 57.0-57.5 frt (100 kilónkiint). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.00-1.30 frt. Csirke 1 pár 0.60-1.20 frt. Lud hizott kilónkiint 44-52 kr. — Különlétek. Tojás 1 láda (1440 db) 39.0-41.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.60-4.— frt. Petrezselyem 100 kötés 1.40-4.0 frt. Lencse m. 100 kiló 7-9 frt. Bab nagy 100 kiló 7-9 frt. Paprika L. 100 kiló 30-60 frt, II. 20-30 frt. Vaj I. rendü kilónkiint 0.85-0.90 frt. Tea-vaj kilónkiint 0.95-1.10 frt. Burgonya, rózsa, 100 kiló 1.60-1.80 frt. Halak. Harcsa (élő) 0.80-1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.30-1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.50-0.60 frt.

Szesz.

Budapest, november 30. Finomított szesz nagyban 54.—54.1/2. Finomított szesz kicsinyben 54.25-54.50, Elesztő szesz nagyban 54.50-54.75, Elesztőszesz kicsinyben 55.—55.25, Nyersszesz adózva nagyban 53.—53.1/2. Nyersszesz adózva kicsinyben 53.25-53.50. Nyersszesz adózatlan (exknt.) 14.—14.25. Denaturált szesz nagyban 21.—21.25. Denaturált szesz kicsinyben 21.50-21.75. Az árak 10.000 literfokonkiint hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, november 30. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 17.70 forintig kelt el. Zárlatjegyzés azonnali szállításra 17.50-17.70 forint.

Prága, november 30. Adózott tripló-szesz 53.25-53.50 frt, adózatlan szesz 17.—17.25 frton azonnali szállításra kelt el.

Trieszt, november 30. Kiviteli szesz tartályokban szállítva román és magyar áru 12 frt, cseh áru 11.—11.25 forint 90% hektoliterenkiint nagyban.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, november 30. Az üzlet lanyhult. Buza tavaszra 9.59-9.57-9.58 forinton, zab tavaszra 6.23-6.25 forinton, tengeri május-juniusra 5.10-5.12 forinton, rozs tavaszra 8.60-8.62 forinton köttetett.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 9.58-9.60, rozs tavaszra 8.59-8.61, tengeri május-juniusra 5.15-5.16, zab tavaszra 6.22-6.24 forinton.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, november 30. Az előtőzsdén alpesi bányarészvények iránt volt érdeklődés. — A déli tőzsdén államvasut is emelkedett és a vásár általában szilárd volt.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.75-359.25, Anglo-bank 156.25, Union-bank 294.50, Osztrák-magyar államv. 357.35-358.60, Déli vasut 69.—, Tramway 556-560, Török dohány 124.—127.25, Alpesi bánya 183.50-186.50, Prágai vasipar 921-928, Fegyvergyár —, Májusi járadék —, Osztrák koronajárdék 101.45, Török sorsjegy 58.80-58.90, Német márka 59.02 forinton.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.50, Anglo-bank 157.50, Bankverein 267.—, Union-bank 296.—, Ländlerbank 233.—, Osztrák-magyar államvasut 358.12, Déli vasut 69.—, Elbevolgyi vasut 259.—, Kszak-nyugoti vasut 243.—, Török dohányrészvény 128.75, Alpesi bánya 186.40, Májusi járadék 101.20, Török sorsjegy 58.50, Német márka 59.—, Fegyvergyár 201 forinton.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: 4.2%-os papírjárdék 101.10, 4.2%-os ezüstjárdék 101.—, 4%-os osztrák aranyjárdék 119.90, Osztr. koronajárdék 101.25, 1860. sorsjegy 140.—, 1864. sorsjegy —, Osztrák hitelsorsjegy 203.50, Osztrák hitelintézeti részvény 359.50, Angol-osztrák bank 157.50, Union-bankrészvény 295.50, Bécsi Bankverein 266.50, Osztrák Ländlerbank 232.—, Osztrák-magyar bank 915.—, Osztrák-magyar államvasut 358.75, Déli vasut részvény 68.75, Elbevolgyi vasut 259.—, Dunagőzhajózási részvény 439.—, Alpesi bányarészvény 186.40, Dohányrész-

vény 125.50, 20 frankos 9.53.5, Császári kir. vert arany 5.71, Londoni váltóár 120.50, Német bankváltó 59.—, Tramway 556.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, november 30. A déli tőzsde zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 359.—, Anglo-bank 157.50, Bankver. 267.—, Union-bank 295.75, Ländlerbank 231.—, Osztr.-magyar államvasut 358.—, Déli vasut 68.75, Elbevolgyi vasut 259.25, Északnyugoti vasut 243.50, Török dohányrészvény 128.75, Alpesi bánya 186.—, Májusi járadék 101.10, Török sorsjegy 58.80, Német márka 59.02 forint.

Frankfurt, november 30. (Zárlat.) 4.2%-os ezüst-járdék 85.40, 4%-os osztrák aranyjárdék 101.65, 4% magyar aranyjárdék 101.45, magyar koronajárdék 91.90, osztrák hitelintézeti részvény 303.25, osztrák-magyar bank 771.—, osztrák-magyar államvasut 301.25, déli vasut 61.75, bécsi váltóár 169.22, londoni váltóár 204.07, Párisi váltóár 807.83, bécsi Bankverein 225.—, Union-bank részvény —, villamos részvény 132.30, 8% magyar arany-kölcsön —, Alpesi bányarészvény 157.—, 4.2% papírjárdék —. Az irányzat szilárd.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távirati jelentése 1898. november 30-án reggel 7 órakor

Table with columns: Állomások, Légnomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsiusus szerint, Csapadék%, Állomások, Légnomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsiusus szerint, Csapadék%. Rows: Arvadarfa, Belmezőbánya, N.-Szombat, Magyar-Ovár, O-Gyalla, Budapest, Sopron, Hérsény, Keszthely, Zágráb, Püme, Cikvenca, Pancsova, Temešvár, Arad, Szeged, Szolnok, Eger, Debrecen, Késmárk, Ungvár, Szabár, Nagy-Várád, Kolozsvár, Nagy-Szeben, Bécs, Salzburg, Klagenfurt, Pola, Lesina, Sarajevó, Torino, Florencia, Róma, Nápoly, Brindisi, Palermo, Malta, Zürich, Biarritz, Nizza, Páris, Kopenhága, Hamburg, Berlin, Christiansund, Stockholm, Szent-Pétervár, Moszkva, Varsó, Kiow, Odessza, Sulina, Szófia, Konstantinápoly.

A légnomás-keleten emelkedett és azzal feltartóztatja az északi depressziót további előnyomulásában. Ausztriában egy másik depresszió vehető észre.

Az idő többnyire felhős, csapadékos és csak Európa délkeleti szélén határozottan száraz. Az Alpesekből havazást jelentenek.

Hazánkban mult éjjel nyugatról ismét megújult az eső, mely csak a tengerparton öltött nagyobb mérvet, egyebütt pedig gyanve volt és a reggeli órákban átment az Alföldre is. Az idő felhősebb lett, a hőmérséklet még magasabb a tegnapiánál.

Déli szelek mellett enyhe, esőre hajló idő várható.

VIZALLAS.

— November 30-án. —

Table with columns: Faj, Vizmértés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás, Faj, Vizmértés, Vizállás reggel, Áradás v. apadás. Rows: Danubius, Scharfing, Passau, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Ercel, Paks, Mohács, Ujvidék, Zimony, Pancsova, Bázias, Orsova, Hollenau, Zeolca, Szered, Érsekújvár, Sárvar, Győr, Zákány, Ezerk, M.-Szerdah, Zágráb, Sziszek, Mitrovica, Károlyvár, Novi, Buzsac, Doboj, Zwormik, Tisza, M.-Szeget, Tisza-Ujlak, V.-Namény, Csap, Tokaj, Szolnok, Csongrád, Szeged, Tittel, Szamos, Deés, Szatmár, Munkács, Homonná, Ung, Ungvár, Godeva, Barita, Zemplén, Sajó, Zsolca, Herold, H.-Németi, Berettyó, B.-Ujfalu, Seb. Már., Caucsa, Nagyrárad, F.-Kőrös, Belényes, Feh. Kőr., Borosjenő, H.-Kőr., Békás, B.-Kőr., Gyoma, Gy.-Fehérv., Arad, Makó, K.-Kostály, Temešvár, N.-Becakar.

Jelöl magyarázata: * = Jégvesztés; + = Olajlás; - = 0 alól; < = áradás; > = apadás; ? = kétséges. Megjegyzések: Egyes helyeken nagyobb csapadék volt; maximum Mura-Szombaton 8 mm. A Duna, Tisza, Dráva és Száva Áradó jellegűek, a felső szakaszokon azonban már apadnak.

SZERELEM NÉLKÜL

Francia regény.

Írta: PIERRE DAX.

(14)

Nos uram, mint barátja nevének, szabadjon egy tanácsot adnom önnek: nő-süljön meg... egy harminczéves férfinak meg kell nősiülnie.

Steibel elpirult, mint egy fiatal leány. Lucienne tapintatosságából kerulte tekintetét.

Asszonyom, mondta zavartan Steibel — e felszólítása igazán váratlan... Igaz, hogy egy harminczéves embernek már családot kell alapítania, de én még nem gondoltam erre komolyan.

Ez sokkal közönségesebb kibuvó, sem-hogy elhíhetném.

De, asszonyom... Feleljen nekem őszintén! Ha önnek egy bájos fiatal leányt mutatnának, megfelelne a meghívásnak?

Őszintén szólva, sohasem gondoltam ilyesmire... majd gondolkodom fölötte.

Ne keressen kibuvót. Gondolkodjék most és adjon nekem választ.

On nagyon szigorú. Adjon nekem pár napot, néhány órát legalább, ha már egy hetet, vagy hónapot nem enged.

Talán egy örökkévalóságot? Steibel mosolygott.

Semmi gyerekség — szolt újra Lucienne idegesen — A tárgy megköveteli, hogy őszintén beszéljünk róla.

Nos tehát, megmásmíthatatlan válaszon-az, hogy nem akarok megnősülni.

Miért, ha szabad kérdezmem? Lucienne egyenesen, határozottan, oly biztonsággal tekintett Steibelre, hogy a leggyakorlottabb szem sem vehette volna észre lelke felindulását.

Többféle emberi okból, asszonyom. Mindenekelőtt positióm...

Az ön positiója? Ez vagy csunya tréfa, vagy neveléses kifogás... Lamoureyre ur kijelentette nekem, hogy önnek biztosított évi tizenkétezer frankja van.

Lamoureyre igazat mondott, asszo-nyom, de ebben a perczen nem az anyagi

kérdésre gondoltam. Azt mondom önnek, hogy annak, kit érdeklődésével tüntet ki, épen nem szerencsés a helyzete...

Hangja reszketett s szemei köngyekkel teltek meg. Csend követte ezeket a bizalmas szokat, valami komor némaság, mely megtöltötte az egész szalont.

Egy rettenetes félreértés következtében atyám s anyám elváltak egymástól... nem élnek együtt.

Luciennet megindította a fiatal ember bizalma.

Nincsen család — szolt halkán — melynek ne volna valami bánata.

Ez talán igaz, asszonyom, azonban manapság a törvények olyan elmézők, a házasságok olyan könnyűek, hogy talán jobb is nem házasodni.

Steibel hidegen, átható tekintettel nézte Luciennet. A fiatal asszony megríadt, azt hitte, hogy Steibel a szemeiből akarja kiolvasni gondolatait s elsápadt; azonban csakhamar visszanyerte lélekjelenlétét s felindulás nélkül felelt:

Nem tuloz ön, Steibel ur? A félreértés, mely atya és anyja között létezik, az kivétel... és nem bün. Hej uram! csupán a jellembeli ellentétek adhatják okát olyan szerencsétlen házasságoknak, mikre ön gondol... és nem kell hinnie, hogy minden házaspár elválhatik... Az igazán boldogtalan házaselet csak regényekben létezik, tette hozzá csendes felindulással.

Azt hiszi, asszonyom? Bizony... hiszem!...

Annál jobb!... Steibel oly áthatóan nézett a fiatal asszonyra, hogy ez lesütötte a szemét.

Annál jobb! — zugott a füleben, mint valami gunykacszaj. Talán mindent tud? Összeszorított ajakkal, végső erőfeszítéssel küzdve le felindulását, folytatta Lucienne:

Nem fogadom el az ön véleményét. A férfi nem arra született, hogy egymagában éljen. Hígyje el nekem, ön boldoggá tenne egy nőt. Mit akar ön? — szolt erőltetett mosollyal — kigyógyul a hibáiból s örömmel fog hozni apró áldozatokat a házaselet oltárán, mikor egy szeretett lény boldogságáról lesz szó. Ne legyen hihetetlen. Ha-

tározza el magát. Nem kell sokáig keresnem, hogy önnek való feleséget találjak, már van is számára egy... Ön gyengéden meg fogja őt tanítani a lét misztériumaira, vezetni, oltalmazni fogja, még a ruháit is ön választja meg, hogy egészen az öné legyen! Oly kevéssé ismerjük mi nők az élet csínját-bínját, amikor férjhez megyünk! És ilyenképen nem lesz közöttük semmiféle ellentét: ő mindent önnek fog köszönni és az önök tüzhelye egyike lesz azoknak, melyeknek nincs története; és ezek a boldogok, uram!

Ön igazat mond, asszonyom, de vajjon számosak-e ezek a boldog tüzhelyek?

Ön pessimista?

Nem. Azonban a morális szenvedések, miket nekem családom boldogtalansága okozott, idő előtt megvénytettek. Nem hiszek az örökkévaló mézeshetekben, amint azt ön akarja velem elhitetni. Számítalan a meggyötört lélek, melyet a borzasztó valóság üldöz. Vannak szívek, melyek bensőleg véreznek el. A mosolygó ajkaknak nem szabad hinnie, olyanok azok, mint a csalfa napsugár: a lelkekbe kell néznünk, hogy, a valóság nyomára jöjjünk.

Megsajnálta, hogy ennyit mondott; Lucienne hallgatott.

Kérem, asszonyom, ne beszéljen rá többet, én soha meg nem nősülök.

Hányan mondták már s aztán nem ugy tettek!

Soha, asszonyom!

Ez a küzdelem kimerítette Luciennet; sokkal hevesebb volt az, semmint előre látta s most felemésztette utolsó crejét. Kifogyott minden argumentumából s nem talált több ellenvetést.

Büntetlenül nem játszik senki sem a tüzzel.

Asszonyom — szolt újra Steibel, sápadtan, mint a hó — én nem fogok megnősülni, mert én is elhaladtam a boldogságom mellett.

Lassan mondta e szokat, a titkos vágy-nyal, hogy Lucienne megértse. A fiatal asszony szempillái reszkettek. Anélkül, hogy vendégére tekintett volna és külsőleg teljesen uralva magát, majdnem nyersen kérdezte:

Szeretett ön?

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Kálnoki Izidor.

A budapesti értéktörzs hivatalos árjegyzései 1898. november 30-án.

Table with multiple columns listing various financial instruments like bonds, stocks, and exchange rates, categorized into sections like 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', 'Bancok', 'Közlönyök', 'Külföldi vállalatok', and 'Pénzmenek'.

SZÍNHÁZÁK.

1898. csütörtök, december 1-én.

VIKtori SZÍNHÁZ
Havi bérlet 1.
Az áldozat.
Eredeti szövegű 5 felvonásból.
Személyek: Szabolcs, Csillár, Zaránd, Barang, Apor, Kikinda, Kalóz, Egy hajók, Habita.

NÉPSZÍNHÁZ
Bibliás asszony.
Operetta 3 felvonásban, 4 képben.
Személyek: III. Ernő, Chatafferant, Bourgeny, Pontichet, Frontz, Celestin, Oreg, Jolivet, Pentzband, A polgármester, Chateherant, Théa, Marchaline, Sarah, Ferez, Puzelka, Carmen.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ
Havi bérlet 1.
Dalnokai Béni 40 éves művészi jubileuma.
Az eladott menyasszony.
Vig dalnok 3 felvonásban.

VIGSZÍNHÁZ
829. szám.
A tekenősbéka.
Bóhozai 3 felvonásban.

VÁRSZÍNHÁZ
Havi bérlet 1.
Constantin abbé.
Vigjáték 3 felv.

MAGYAR SZÍNHÁZ
L. Komáromi Munkács asszony felléptével.
A garasos kisasszony.
Operetta 4 felvonásban.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.
Elektra.
Tragédi 5 felvonásban.

Személyek: Napoleon, Michel, Anatol, Brigollet, Izidor, Taupin, Grégoire, Pavillon, Marion, Rascalou.

PROPELLER-szálloda.

Budapest, VI., Sziv-utca 52.
Andrássy-ut és Podmaniczky-utca között
Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, miszerint fent nevezett czim alatt szállodát nyitottam.

Az uri közönségnek legjobban ajánlom ruhabérleti rendszeremet
Deutsch F. Károly, Andrássy-ut 1.

SZABADALMAK

gyors és lelküsergetes kiszolgálását végzi a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
Budapest, VII., Erzsébet-körút 11.

20.000 kötet
Kerepesi-ut 21., Oroszi Caprice épületében.

Színházi műsorok.

Table with 7 columns: Színház, M. kir. Operaház, Vigaszínház, Népszínház, Magyar Színház, Vár Színház. Rows include Péntek, Szombat, Vasárnap d. u., Este.

LIGETI BÉLA
CSEMEGE, BOR, TEA, RUM, MAGYAR ÉS FRANCOZIA PEZSGÓK, COGNAC és DÉLIGYÜMÖLŐS KERESKEDÉSE
MINDENHEM FELVÁGOTTAK, SAJITOK ÉS TEA-VÁL.
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 74. SZ.

Kőbányai Király-Sörfőző-részvénytársaság.
Alaptőke: 4,300.000 korona. Telefon: 61-50.
„Góliát-Maláta-sör.”
Bajor módra készült ezen legjobb sörgyártmányunk arra van hivatva, hogy az enemi külföldi árukat kiszorítsa.

A feltaláló Br. Meidinger tanár az által kizárólag birtokosított Meidinger kályhagyár
Heim H., Budapest és Bécs
cs. és kir. udvari szállító.
Külföldi hírnevű cs. s kir. kiz. szab. kályháink
MEIDINGER-OFEN
H. HEIM
valóságban oszakis főkönyvben Budapest, Thonet-udvar, kaphatók.

Ép most jelent meg:
B. Rajz- és vízfestészeti szerek
építészeti építői és műszaki-kellékek árjegyzéke
Seefehlner J. L.
cs. és kir. udvari papír-, rajz- és festőszerek-kereskedéséből
Budapest, IV. ker., Váci-utca 9.
Bárkinek ingyen és bérmentve.

Finom női fehérneműket és menyasszonyi kelengyéket
jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl.
Kanitz Ferencz és Tsa
szepességi vászonraktára
Budapest, IV., Kössuth Lajos-utca 11.

Való-
di francia különlegeség
Polgár Sándornál
Budapest, VII., Erzsébet-körút 50.

A nagy krach!
New-York és London az európai szárazföldet sem hagyták kíméletlenül
nem szédélgesen
alaplaj, mely szerint ennel nyilvánosan kötelezem magamat mindenkinnek, akinek az áru meg nem felel, az összegét minden akadály nélkül visszatéríteni; és senki sem mulasztja el ezen kedvező alkalmat, hogy ezen diszganitrat meg nézze, mely

karácsonyi, ujévi,
menyegző és alkalmi
ajándéknak minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas. Kapható csupán:
A. HIRSCHBERG'S
Hauptagentur d. vereinigten amer. Patent-Silberwarenfabriken.
Wien, II., Rembrandtstrasse 19/0 Telephon Nr. 7114.

Csakis ezt kérje:
„Cognac”
Louis de Salignac & Co.
gyártmánya
Cognacban.

**Legelőszőbb és legelőszérőbb
karácsonyi ajándék**

melylyel
A korona
árért

egy
100.000 koronás
és öt 20.000 stb. koronás nyereményt lehet nyerni.

Ujságírók-Sorsjegye

Az összes nyereményeket a kezelőség 20%
levonással kívánatra készpénzben vissza-
váltja. Minden sorsjegy utánfizetés nélkül
mind a 6 húzáson játszik. * * * * *

Hazás visszavonhatatlanul már jövő hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:
**A Budapesti Ujságírók Egyesületének
sorsjáték kezelősége.**

Budapest, IV. ker., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Magyar Lászlóbank és Pénzváltóbank Magyar Lászlóbank és Pénzváltóbank

VI. ker. fiókja Budapest, VI., Andrassy-ut 30. szám.
váltóüzlete Budapest V., Bertffy-utca 8. szám.

Jelenleg
következő árak adatkak el
PFEIFER VILMOS
partie-áruháza,
Budapest, Váci-körút 5.

1 vég 30 rőfös rumburgi vászon	5.60
1 vég 50 rőfös rumburgi vászon	9.50
1 vég 30 rőfös rumburgi kanavász	4.75
1 vég 30 rőf chifon jó minőségű	4.75
1 vég 30 rőf ezernavaszon	4.50
1 hat személyre fehér damaszt teríték	2.50

Jó minőségért a régi jó hírből keményen
ezég kezeskedik.

Fontos órvédelemre.
Földes g-Remes
6 kretű revolver csak
4 frt

Börtöstá, szíjjal és tölténnyel
6 frt. Veszélyesnek nagy
váltóüzletben.
FÖLDESSY L.
puckaművés Budapest, Ma-
zosa-körút 2. Vidéki aratók
és utánvet vagy pénz előzetes-
beküldése mellett. Képes árjery-
zék ingyen és bérmentve.

Leghíresebb bel- és külföldi
gyártmányu
zongorák,
pianinók
és harmóniumok,
a zenepalotában
**Sternberg Armin
és Testvére**
cs. és kir. udv. szállítók
zongora-termeiben
Kossuth Lajos-utca 22. sz.
(Károly-körút) sarkán.
Nagy köleszőnté intézet.
Zongorahangolási és kar-
bantartási évi bérletek a
fővárosban.
Egyszeri hangolás 2 frt.

**Makulatura-
papir**
olcsón kapható.
Czím a kiadóhivatalban.

Gazdasági bundák 14—28 frtig
utazó-bundák 25—100 frtig
városi bundák 35—75 frtig
téli kabátok 12—40 frtig
háló-köntösök 6—25 frtig

fiz Angol szabónál
Kohn Heilmann és fiai
Budapest, Károly-körút 12.
A címre tessék figyelni. Szabott árak.

Hirdetések felvételnek lapunk kiadóhiva-
talában
VIII., József-körút 65.

SORSJEGYTULAJDONOSOK FIGYELMÉBE!

A világ összes sorsjegyeiről szóló évkönyv már megjelent.
Sorsjegyek, melyek bármely okból — évek óta nem nézettek is
meg, ezen könyvben előfordulnak — és általa ingyen és díjtalanul
nézhetnek meg. A válasza 5 kros levéljegyet tessék mellékelni.

BEIFELD JÓZSEF bankháza
Budapest, Károly-körút 1. sz.
Alapított 1874-ben.

A szabadalmazott 774

„FAIRBANKS“-mérlegek

százados rendszerűek, tolosulyos fémmérőkkel bírnak és a
híd minden pontján egyenlősen mérlegelnek.

Gazdasági-, szekér-, marha-,
zsák- és raktári mérlegeinket.
különböző méretek, gazdaságok, közlegyek és
uradalmak részére a legjobb megválasztással ajánljuk.
Gazdasági ügyesüllet fogók kedvezményben
részeseülnek.

**„FAIRBANKS“ mérleg- és gépgyár-
részevnytársaság.**
Budapest, Andrassy-ut 14. Gyár: Váci-ut 156.
Megrendelések közvetlen közp. irodánkhoz Andrassy-ut 14. sz. intézendők.

Az idei karácsonyi kiállítás! Kertész Jenő áruházában Kerepesi-ut 8.

Ezer és ezer meglepő ajándékokat tartalmaz, amelyek itt fel nem sorolhatók, az árak olcsóbbak, mint bárhol, mert a cég azt a közkezdelt rendszert folytatja, hogy
minden egyes darabon a gyári szabott ár feltűnően látható.

Alvó szobák

Paris babák
hozz. térdig érő val. hajjal
ctm. 27 33 39 44
1- 1.50 2- 2.50
ctm. 48 52 57
3- 4- 5- 15 frt

Francia babák
ctm. 20 30 42
-50 1- 1.50
ctm. 50 54 67
2- 2.50 3- 3.50
ctm. 68 76 88
4- 6- 8.50

Börtöstü babák
Rembrandt-félekkel
forgó fejű - 75, 1-
1.50, 2- 2.50, 3-
4- 5 frttől 10 frtig

Beszélő
babák,
Remek franczai, hattyu és csipővel 1.00,
1.90, 2.50, 3.50.

Alumínium (nagy forma) plüsch v.
A hár 2.50, díszesebb 3.50
4- 4.50, 5- 5.50, belül festett
hópok 4.50, 5-
nagy szobalvas 7- 8.50.

Vasródoboz, plüschből, 1.50,
3- 4- 5- 8- 10-
tűtartó 2.50, 3- és 4-
plüschből vagy plüsch, 1- 1.50,
2- 2.50, 3- 3.50.
plüschből vagy plüsch, 1- 1.50,
2- 2.50, 3- 3.50.
szobalvasok románzóra,
gyönyörű aranybronzkeretben,
rococo-stylus, kerekkel kirakott,
gyönyörű szobalvas 1.50.

Szobalvasok, 20 cm.
magas, állat formájában,
remek ajánék, 2- és 3.50.

Szobalvas vagy plüschből
szobalvas és szobalvas 2.50
díszpáncz 3- 4- és 5-
Utazó uti nappali fin. bőrből
teljesen berendezve 4- 6-
és 8- Női táska 15 cm. beren-
dezve (díszes és klassz) 1- 1.50-
2- 2.50.

Paris bronz kézi tükrök
rococo-kövekkel kirakva, drága
1- nagyobb 1.60 és 2.20

Francia stílusú díszóra, pontosan
szabályozva, valódi aranybronz-
ból vagy ó-érszömből 6.80

Amerikai óbróztó 6 és óra,
pontosan szabályozva 2-
francia stílusú nappali, barna, fin.
bőrből, pontosan járó órával,
hőmérő, jegyző-tábla és hónnal
5- Selyempánczából 4-
Póntentartók 1.50 és 2.50
nagyobb 3.50, 4- és 5-
Szárvakasztól fémről 2.50 és
3.50, díszesebb 4, 5 és 6-
Pekete kávé-készlet (2
csészre és 1 kanna tálcán)
china-érszömből 3-
paravant (arczképtartók) finom
plüschből drága 1.50, 2 és 3 frt

Dobány-v. szivar-asztalok
3- 4- 5- és 6- frt.
Egy teljes bronz iró-garnitúra
magjólka aljjal 3-
Pálinkás-készlet, Cham-
pagne-hűtőalku, gyönyörű
jegyzőkönyvből, nickel-foglatat-
ban, 6 pohár és 1 champagne-
palack, gyönyörű meplepítés
3 frt 50 kr.

Pólkések ollóval 1.20,
tekercs 1.50, gyöngyház 2-
Plüsch-zacskó 1- 1.50 és
2 frt.

Plüsch fali díszek (angyalok)
1.30. Plüsch oszlopok porcz.
angyalokkal - 50, nagyobb 1-
Magjólka-asztalok, virág-
festményvel, 75 cm. magas,
3 hamuszólabon 1.50, finomabb
3- 4- 5- 6- 7- 8- 9- 10-
nagyobb 3.50. ugyanilyen
lábon bronz-munkakosarak 4.50.
drága.

Magjólka-tortátalak nickel-
keretű, két szűl, 30 cm.
1.30, 35 cm. 1.50, 38 cm. 2-
Piros alma-alakucsemegő-kész-
let, állvány, 6 remek kással, nagy-
zárú megiepités.

Chinaezüst
10 évi jótállással:
Gyertyatartók 5, 6 és 7 frt
6 párja. Chinaezüst ezüstkör-
tartók 2.50 3- 4- és 5 frt
Chinaezüst szüteménykosarak
2.50, 3, 4- és 5 frt China-
ezüst gyöngyöztalok 3, 5, 7
egész 20 frtig. Chinaezüst evő-
eszközök tucszalja, kés 13 frt
villa 13 frt kanál 13 frt kávé-
kanál 7 frt 50 kr.

6 gyöngyháznyelű esemegő-
kosztokban 2- 12 drb 3.50.

Pekete kávé-készlet leg-
elegánsabb kivitelű góldin pi-
colo kanállal, finom selyemtok-
ban, 2 személyre 2.50, 3- szemé-
lyre 3- 4 személyre 4- 6
személyre 8-
Valódi párisi ezüstkör- és ék-
szor-tartók, remek aquarell-
festményvel, különféle nagyságu
1 frt, 1.50, 2- és 3- frt.

Ujdonságok
Ugró kalya, valódi bőr-
rel vonva - 75, hata fej-
jelel. - Lovasnyak me-
szőnikével 1.50, 2- és
3 frt. Látcsna maglós
1.50, 2- 3- 4- 10
frtig, Képes kockajá-
ték 1- és 1.50 Zene-
nickeldoboz 1- 1.50,
kocsi gramofon - 80,
Tivoli társasjáték 1-
1.50, 2- és 3 frt. Nint-
lovak utánzóit bőrral-
erős és szép, 3- 4-
és 5- díszesebb ny-
reggel 50 kr, drágább.
Valódi bőrral 3- és
10- frt. Velocipéd,
gummikerekek mecha-
nikával 1- 1.50 és 2.50
Billiárd, posztóval 1.50
és 2.50, ólom-kalonák
50, 75, 1- 1.50 és
2- Dobos kocsi 1.70
és 2.50, Nemzeli szőny-
bőr-labdások tüntető-
16- 50 és 70 Főrl-gar-
nitúra, 4 frttől selyem-
dobozban 1- 1.50, 2-
Vidéki megrendelések szigorú ellenőrzés alatt küldetnek, meg-
nem felelő árúak a pénz bérmentve küldetnek.

**Remek ajándék! Egy 3-osztályú tolltű-tűhöz díszkeretben aquarell-képekkel
3 frt, esetleg 6 frt, nagyobb 8 és 9 frt, esetleg 10 és 16 frttal.**

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előfizetendők készpénzben, levélbélyegeken vagy postautalványon.

Minden szóból szedve 4 krajczár
A hirdetés címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű a hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelvényére írni: esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű a hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelvényére írni: esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

LEVELEZÉS.

Szép fiatal kisasszony szeretne minden érdek nélkül megismerkedni egy érdekes jóllású fiatal emberrel. Leveletet mielőbb kér a kiadóhivatalba „Kisasszony” jellege alatt. 6992—1

Jindor. Kedvesebb az ur előtt egy megtért bűnös, mint száz jámbor. Bármennyit is szenvedtem fiatalkori ostobasága miatt, látva azonban bűnbocsánatért sóvárgását, elfelejték mindent, ha megígéri, hogy jövőben óvatos lesz a szavaiban. Mert látta, ha kijelentése nem dicserét ember füleikhez jut, egész életében meg lennék bélyegezve. Halálja meg N... ur jószágát és feltétlenül fogadasságát is, ki ettemette magában azon „fikot”, melyet ön nagyképtűsödésével neki elmesélt. O. sárral dobált, mely lepattozott rólam, amde bepiszkította vele önönmagát. En kenyérrrel kínálom ont: a meghocsátással. Juliska. 6984—1

Kolozsvár. Boldog leszek, ha viszontlátom. Kérve kérem, írjon poste-restante nevem alatt a viszontlátásig. 2381—1

Ki volna hajlandó az urak közül egy szép leányt pánczavarából kiszíteni? Ajánlatok „Arva” jellege alatt kéretnek a kiadóhivatalba. 2327—1

Stefánia. En a régi vagyok. A homályt Melus oszlathatja el, akarja? Emil. 2335—1

Írva Gizinek levele van a kiadóhivatalban. 2383—1

HAZASSÁG.

Feleséget keres ismeretség hiányában ez uton egy 34 éves 2000 frt évi jövedelemmel bíró elég csinos vidéki hivatalnok. Pár ezer forint hozományt is megkíván, de különös gondot fordít arra, hogy felesége igen csinos, művelt, intelligens családból és jó gazdasszony legyen. Kizárólagó komoly, nem amomym leveleket kér „Diskréció” jellege alatt e lap kiadóhivatalába. 6980—2

ALLÁST KERES.

Kisasszony, ki már nagyobb irodákban alkalmazva volt, gyorsírás és gépírásban künönden jártas, megfelelő állást keres. Hajlandó az állást próbára ingyen is elfoglalni. Czime a kiadóban. 6802—3

ALLÁST KAPHAT.

Gyógyszerész- segéd keresetnek vidékre mielőbbi belépésre. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Gyógyszerészsegéd” jellege alatt. 6970—4

Zárs keresetnek egy igen jól jövedelmező nagy vállalatához 3—4000 frttal. — Bővebbet személyesen. Levelek a kiadóhivatalba intézendők „Szerenese” jellege alatt. 6780—4

OKTATÁS.

Zongora-órák adására ajánlkozik egy házban mint házon kívül, a bécsi-konzervatóriumot kitünő sikerrel végzett zongoratanárnő. Elsőrendű referenciákkal. — Czime a kiadóhivatalban. 6822—5

Correpetitornak ajánlkozik gimnásiumi vagy kereskedelmi iskolai tanulóhoz egy kereskedelmi is végzett jogállító. Czime a kiadóhivatalban. 6116—5

ELADÁS.

Egy régi fa és szénbűzlét, a belvárosban eladó. Czime a kiadóhivatalban. 6918—8

Gyógyszertár, lozás miatt igen olcsó áron eladó. Venni szándékozók küldjék czimeiket „Gyógyszertár” jellege alatt a kiadóhivatalba. 6872—8

Méz. Legfinomabb pergetett, 5 kilós postacsomag, hérmenteve 2 frt 80 kr., hófehér lépesmész, hérmenteve, 4 frt 80 kr. Megrendelhető Országos Méhészeti Egyesület. Budapest, IX., Köztelek, továbbá Damjanich-utca 34., főraktár és központi vásárcsarnok, fősor, ahol üvegekben és kímérve is lehet kapni, Hamisítatlan méh-viasz szobapadló fényezéshez 1 kgr. 1 frt 75 kr. 6999—8

Balaton-Simádi és felső-eörsi szőlőgazdaságomból egy fél millió amerikai, európai gyökeres és sima vessző, valamint ojtvány eladó. Kivánatra árjegyzékkel szívesen szolgálók. Suly László Veszprémben. 2291—8

VÉTEL.

Házi verékli olcsó áron kerestetik megvételre. Czime a kiadóban. 6704—9

Megvételre kerestetik egy 200—300 holdas birtok lehetőleg Budapest közelében. Részletes ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit „Birtokos” czimen. 6904—9

Kétkerekli kézikocsi, használt, olcsó áron kerestetik megvételre. Czime a kiadóhivatalban. 6708—9

KIADÓ SZOBÁK.

Utczai butorozott szoba, kétablakos, a dohány-utczában, második emeleten, előszobával, lépcsőházbéli különbejárattal, olcsón kiadó. Czime a kiadóhivatalban. 6920—10

A Kerepesi-úton egy kényelmes 2-ablakos utcza szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Czime a kiadóhivatalban. 6144—10

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyetli helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czime a kiadóhivatalban. 3662—17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czime a kiadóhivatalban. 4706—17

KÜLÖNFÉLE.

Egy „Neró” nevű nagy fekete dogge-fajta kutya kerestetik. Szíves értesítést, esetleg jutalomért is álló ut 60. szám alá a portáshoz kérek. Dr. Marton Ödön 2375—18

Köhögéssnél, rekedtségnél vegyen 80 krért Réthy-féle Pemetefü-czukorkát. 1637—18

Egy tisztességes család hajlandó (2 évestől kezdve) fiu- vagy leánygyermeket teljes ellátásra csekély fizetésért elfogadni. — Czime e lap kiadóhivatalában. 6734—18

Jó ebédkosztot kaphat 1—2 ur intelligens családnál az Eötvös-utczában. Czime a kiadóban. 6766—18

AZ ORSZÁGOS HIRLAP hölgyközönségéhez!

Megjelent

a legszebb divatújság, a

FRANCZIA DIVATLAP

az „Országos Hirlap” divatlapja.

Szerkeszti: **WOHL JANKA.**

A „Francia Divatlap” egy szerkesztésében, mint kiállításában olyan újítást jelent, mely a divat-irodalom minden eddigi termékét fölülmulja és a hölgyközönségnek minden elképzelhető divatkérdésben olyan tanácsadója, amilyen magyar nyelven eddigelé még nem jelent meg.

A **Francia Divatlap** havonta kétszer, és pedig minden hó 1-én és 15-én jelenik meg; terjedelme számonként 13 oldal; minden egyes száma egyaránt kiterjed a női divat minden ágára, a **gyermekdivatra** és a **kézművakra**; nagy és jelesen szerkesztett szépirodalmi és közhasznú rovatot is tartalmaz, valamint minden számban egy folytatásos regényt közöl, mely könyvivalakjában nyomtatva, évenként két kötetet ad; képes divatrésze teljesen Párisban készül; minden számnak külső lapja, továbbá belső 4. és 5. lapja gyönyörű színnyomatú képekkel lesz díszítve, így tehát minden szám három oldalon tartalmaz színnyomatú képeket; minden második számához ingyen adunk egy életnagyságu kivágott szabásmintát; a „Francia Divatlap” az összes magyar divatlapok közt a legolcsóbb.

Előfizetési ára évenként 3 frt 60 kr., félévre 1 frt 80 kr., negyedévre 90 kr.

Kedvezmény az Országos Hirlap előfizetőinek!

A „Francia Divatlap” előfizetési ára az Országos Hirlap előfizetőinek:

Egy évre 3 forint, félévre 1 forint 50 krajczár, negyedévre 75 krajczár.

Az Országos Hirlap és Francia Divatlap együttes előfizetési ára

Egy évre 17 frt, félévre 8 frt 50 kr, negyed évre 4 frt 25 kr, egy hóra 1 frt 45 kr.

Megrendelhető az Országos Hirlap kiadóhivatalában, VIII., József-körút 65.

Azok, akik már most beküldik a Francia Divatlapra az előfizetési díjat, január elsejéig ingyen kapják a megjelenő számokat és előfizetésük január elsejétől számítódik.